

Gorenjski Glas

PETEK, 17. DECEMBRA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 100, CENA 2,00 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Omikron v Sloveniji, Dnevi cepljenja

V Sloveniji so potrdili prve primere okužbe z novo različico koronavirusa omikron. Od te nedelje do četrta bodo tudi po Gorenjskem potekali Dnevi cepljenja, cepilni centri bodo odprti vsak dan po dvanajst ur, okrepljene bodo mobilne enote. Na Kliniki Golnik bo možnost cepljenja 24 ur na dan.

S. K., J. P., A. S., M. B.

Ljubljana, Kranj – Minister za zdravje Janez Poklukar je povedal, da odkritje omikrona pri nas lahko napoveduje nov val epidemije. Prav tako se v zadnjih dneh upadanje števila okužb upočasnjuje, zato je ponovno pozval na cepljenje. Med obravnavanimi covidnimi bolniki v bolnišnicah jih je več kot 70 odstotkov necepljenih, v enotah intenzivne terapije jih je necepljenih več kot 80 odstotkov. Zato je ponovno poudaril, da lahko le zadostna

precepljenost ustvari pogoje za približno normalno delovanje družbe.

Z namenom dviga precepljenosti ministrstvo za zdravje v sodelovanju z občini, zdravstvenimi domovi (ZD), bolnišnicami, Civilno zaščito, gasilci ter NIJZ od nedelje, 19., do vključno četrta, 23. decembra, organizira akcijo Dnevi cepljenja. Naročanje ni potrebno, v večjih cepilnih centrih bodo cepili vsak dan od 8. do 20. ure. V vsaki statistični regiji bo organiziran tudi cepilni center oz. cepljenje

na eni lokaciji od 20. ure do 8. ure zjutraj. Okrepljene bodo tudi mobilne enote, je še pojasnil minister Poklukar. Cepili bodo s prvim, drugim in tretjim odmerkom. Tudi več kot dvesto zobozdravnikov je izrazil pripravljenost, da se vključijo v delo v cepilnih centrih in na točkah za jemanje brisov.

Po podatkih, ki nam jih je uspelo zbrati do zaključka časopisne redakcije, objavljamo termine odprtih cepljenj ob Dnevih cepljenja po širšem Gorenjskem.

► 2. stran

V kranjski vojašnici bo ekipa ZD Kranj od nedelje, 19. decembra, do vključno četrta, 23. decembra, cepila vsak dan od 8. do 20. ure. Slika je simbolična. / Foto: Gorazd Kavčič

Športnika leta sta Garnbretova in Pogačar

Društvo športnih novinarjev je za športnika iztekajočega se leta izbralo športno plezalko Janjo Garnbret in kolesarja Tadeja Pogačarja, ekipa leta pa je slovenska moška košarkarska reprezentanca.

► 8. stran

Športniki Franček Tiršek, Rašo Nesterović, Janja Garnbret, Nika Križnar in Rok Možič na prireditvi v Cankarjevem domu. Za Tadeja Pogačarja, Primoža Rogliča, Luko Dončiča in Tino Trstenjak so priznanja prevzeli starši. / Foto: Gorazd Kavčič

Šolarji so ostali doma

Zaplet v waldorfski šoli Radost življenja na Bledu ...

► 3. stran

Podarite dragocen čas s hišnim pomočnikom Miele

Vabljeni v prenovljeni salon ETIS.

ETIS Kranj,
 Ljubljanska c. 30
 Kranj

ETIS

GORENJSKA

Zaradi cone v razlastnitvenje

Mestna občina Kranj, ki je začela izvajati projekt razširitve poslovne cone v Hrastju, je zoper nekatere lastnike, ki niso bili pripravljeni prodati zemljišč po ceni, določeni s cenitvijo, sprožila postopke razlastitve.

5

EKONOMIJA

Proizvodnjo prilagajajo dnevnim cenam

Visoki stroški energije vplivajo na poslovanje energetske intenzivnih podjetij. Eno takšnih je tudi SIJ Acroni Jesenice, kjer stroški energije predstavljajo že četrtno celotnih stroškov. Načrtujejo vlaganja v samooskrbo.

9

CG+

Plovila, ki imajo spominsko vrednost

Klemen Perič iz Podnarta je ljubiteljski modelar, ki ima v svoji zbirki poleg modelov letal tudi modele plovil, in sicer hidrogliser Krila Pirana - Koper, trajekte Krčanka, Sveti Marin in Kačjak, nekaj rekreativnih čolnov in bark.

11

CG+

Čez gore tudi z zmajem na ramah

Iztok Tomazin je izdal knjigo Na meji, ki prinaša vrsto zanimivih, tudi tragičnih zgodb tihotapljenja iz Karavank pa tudi Himalaje, ki so v obdobju koronskih omejitev ter begunskih in migrantskih kriz še posebej aktualne.

15

VREME

Danes, jutri in v nedeljo bo delno jasno. Zjutraj in dopoldne bo po nekaterih nižinah megla.

-3/3 °C
 jutri: delno jasno

VSAK PRVI IN TRETJI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Mali oglas brez kupona zaračunavamo po ceniku, z 20 % popustom za naročnike. Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglasnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, po telefonu 04/201 42 47 ali po e-pošti malioglas@g-glas.si; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, v sredo od 8. do 16. ure.

MALI OGLAS december 2/21

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam kupim oddam najamem
 podarim iščem nudim zamenjam

RUBRIKA: _____

Vsebina: _____

Tel.: ___ / ___ - ___ - ___ - ___ Nečitljivih kuponov

_____ Mobiletel: ___ / ___ - ___ - ___ - ___ ne objavljamo.

Ime, priimek in naslov naročnika časopisa: _____

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Gorenjski glas nagrajuje zvestobo.

Nagradna igra Gorenjski glas nagrajuje zvestobo je končana. S to nagradno igro, ki je bila letos četrta po vrsti, želimo naročnikom sporočiti, da nam njihova zvestoba pri naročnini veliko pomeni, saj je s tem najbolj poplačan naš trud, ki ga vlagamo v ustvarjanje časopisa. V nagradni igri so sodelovali vsi naročniki, ki so na Gorenjski glas naročeni več kot eno leto, v zvezi s glavno nagrado pa tisti, ki so nanj naročeni več kot deset let. Naročnikom za sodelovanje ni bilo treba storiti ničesar, žreb pa je zaradi epidemije tako kot lani tudi letos izvedel računalnik. V sredo, 15. decembra, je računalnik izžrebal šest srečnih nagrajencev, ki bodo nagrade prevzeli prav v tem prazničnem obdobju, ki je tesno povezano z obdarovanjem.

Glavno nagrado, pralni stroj Electrolux, prejme **Tadej Markič** iz Dupelj, palični mešalnik Bosch pa prejmejo: **Majda Polak**, Bled, **Ignac Cuderman**, Šenčur, **Majda Jamnik**, Medvode, **Franc Kanalec**, Kranjska Gora, in **Anica Štrakl**, Kranj.

Nagrajencem iskreno čestitamo in si želimo, da bi se ob uporabi teh gospodinjskih aparatov s hvaležnostjo spomnili na Gorenjski glas.

Omikron, Dnevi cepljenja

◀ 1. stran

Kranj in okoliške občine

V kranjski vojašnici bo ekipa ZD Kranj od nedelje do četrtega cepila vsak dan od 8. do 20. ure. Klinika Golnik bo cepljenje izvajala 24 ur na dan. V nedeljo bodo od 8. do 12. ure cepili v Domu Janeza Filipiča v Naklem. V ponedeljek bodo cepili v Zdravstveni postaji Preddvor, in sicer od 16. do 19. ure, in v Šenčurju pa med 16. in 20. uro v stavbi Estetike Fabijan. V torek bodo cepili od 14.30 do 16.30 v zobni ambulanti Zdravstvene postaje Jezersko. V sredo bodo cepili od 10. do 13. ure v referenčni ambulanti Zdravstvene postaje Stražišče. V četrtek bodo med 8. in 12. uro cepili v stavbi Estetike Fabijan v Šenčurju.

Občina Cerklje

Dnevi cepljenja potekajo v pritličnih prostorih Hribarjeve vile v Cerkljah. Prvi dan so izvedli že včeraj, naslednja termina bosta prihodnji ponedeljek in četrtek; v ponedeljek od 16. do 19. ure, v četrtek od 8. do 13. ure. V četrtek bodo od 15. do 18. ure cepili tudi v pediatrični ambulanti Zdravstvene postaje Cerklje.

Občina Škofja Loka in okoliške občine

V ZD Škofja Loka bodo cepili od nedelje do četrtega vsak dan od 8. do 20. ure. V ponedeljek bodo cepili od 7. do 13. ure v Zdravstveni postaji Železniki, od 17.30 do 19.30 v Kinu Železniki in od 15.30 do 17.30 na Bukovščici. V torek bodo od 13. do 19. ure cepili v Zdravstveni postaji Železniki, od 18.30 do 19. ure v Kinu Železniki in od 7.30 do 13. ure v Zdravstveni postaji Žiri. V sredo bodo cepili od 7. do 13. ure v Zdravstveni postaji Železniki, od 13. ure do 13.30 v Kinu Železniki in od 12. do 14. ure v Zdravstveni postaji Žiri. V sredo bodo od 14. do 16. ure cepili v Zdravstveni postaji Gorenja vas, v Retečah pa od 15.30 do 17.30. V četrtek bodo cepili v Zdravstveni postaji Žiri, in sicer od 12. do 14. ure, v Sv. Lenartu od 15.30 do 17.30 in v Kinu Železniki od 18.30 do 19. ure.

Občina Tržič

V ZD Tržič bodo cepili od nedelje do četrtega vsak dan od 8. do 20. ure. Cepili bodo tudi po krajevnih skupnostih tržiške občine. V ponedeljek bo od 10. do 11. ure v Domu krajanov Lom pod Storžičem, od 12. do 13. ure v Domu krajanov Jelendol in od 14. do 15. ure na Pristavi

Med obravnavanimi covidnimi bolniki v bolnišnicah jih je več kot 70 odstotkov necepljenih, v enotah intenzivne terapije jih je necepljenih več kot 80 odstotkov. Slika je simbolična.

v prostorih gorske reševalne službe.

V torek bodo cepili od 10. do 11. ure v Domu krajanov Brezje pri Trziču, od 12. do 13. ure v Lešah v prostorih nekdanje šole in od 14. do 15. ure v Domu krajanov Kovor.

V sredo bodo od 10. do 11. ure cepili v Domu krajanov Poljubelj, od 12. do 13. ure v Domu krajanov Ravne in od 14. do 15. ure v Domu krajanov Bistrica pri Trziču.

V četrtek bo od 10. do 11. ure cepljenje v Domu krajanov Sebenje, od 12. do 13. ure v Domu krajanov Križe in od 14. do 15. ure v Domu krajanov Senično.

Občina Jesenice

Tudi v ZD Jesenice bodo cepili vsak dan od nedelje do četrtega od 8. do 20. ure. Za slabše gibljive osebe bo to nedeljo možno cepljenje »drive-in«. Ko se pripeljete na glavno parkirišče pred zdravstveni dom, jih pokličete na telefonsko številko 04 58 68 180. V četrtek, 23. decembra, bo med 18. in 19. uro možno tudi cepljenje otrok med 5. in 11. letom starosti (prisoten bo pediater). Dnevom cepljenja se pridružuje jeseniška bolnišnica, prihodnjo sredo in četrtek bodo cepili od 13. do 15. ure v pediatrični ambulanti.

Občina Medvode

V Zdravstvenem domu Medvode bo 19. decembra cepljenje potekalo od 14. do 17. ure, od 20. do 23. decembra pa od 8. do 20. ure.

Občina Kranjska Gora

V Kranjski Gori bo cepljenje prav tako brez predhodnega naročanja v soboto in nedeljo, 18. in 19. decembra, od 8.30 do 16. ure v kontejnerju pri glavni blagajni RTC Žičnice Kranjska Gora. Ob cepljenju mladostnih oseb je potrebna prisotnost starša ali skrbnika. V

primeru, da potrebujete prevoz na cepljenje, lahko v času uradnih ur pokličete na občino na številko 04 58 09 800.

Občini Bohinj in Bled

V ZD Bohinj bodo cepili v nedeljo od 13. do 16. ure, v ponedeljek od 8. do 17. ure, v torek od 8. do 13. ure, v sredo od 8. do 17. ure in v četrtek od 8. do 13. ure. Od nedelje do četrtega bodo od 8. do 20. ure cepili v ZD Bled.

Občina Radovljica

V ZD Radovljica bodo od nedelje do četrtega cepili vsak dan od 8. do 20. ure. V nedeljo bodo od 8. do 9. ure cepili tudi v pisarni KS Mošnje, od 10. do 11. ure v prostorih KS Srednja Dobrava, od 12. ure do 13.30 v Kulturnem domu Podnart, od 15. do 17. ure v prostorih KS Ljubno in od 18. ure do 19.30 v Domu krajanov Brezje.

V ponedeljek bodo od 8. ure do 9.30 cepili v prostorih KS Lancovo ter od 10.30 do 13.30 v KS Begunje. V torek bodo od 8. ure do 13.30 cepili v prostorih KS Lesce. V sredo bodo od 14. do 16. ure cepili v Ambulanti Kropa, od 17.30 do 18.30 pa v Domu krajanov Kamna Gorica.

Občina Kamnik

Med dnevi cepljenja bo cepljenje v cepilnem centru Zdravstvenega doma Kamnik potekalo v nedeljo ob 8. do 11. ure, v ponedeljek od 9. do 13. ure, v torek od 14. do 18. ure, v sredo od 13. do 19. ure in v četrtek od 8. do 12. ure. Dodatno pa bodo aktivirali še svojo mobilno cepilno enoto za cepljenje po krajevnih skupnostih (pred lokalnimi gasilnimi domovi), in sicer v ponedeljek, 20. decembra. Časovnica je naslednja: ob 8. uri Motnik, ob 9. uri Špitalič, ob 10. uri Zgornji Tuhinj, ob 11. uri Šmartno v Tuhinju, ob 12. uri Sela pri Kamniku, ob 13.

uri Gozd, ob 14. uri Tunjice in ob 15. uri Vranja Peč.

Občina Domžale

Pred Zdravstvenim domom Domžale bodo med 19. in 23. decembrom cepili vsak dan med 8. in 20. uro, poleg tega pa tudi po krajevnih skupnostih: v ponedeljek pred papirnico Lipa v Preserjeh pri Radomljah od 18. ure do 19.30, pred gasilskim domom v Pšati med 14. uro in 15.30, v Ihanu med 16.15 in 17.45 in v Študi od 18.15 do 19.45, v torek na Studencu od 14. ure do 15.30, v Dobu od 16.15 do 17.45 in na Viru od 18.15 do 19.45, v sredo pred gasilskim domom na Homcu od 14. ure do 15.30 in pred Gasilskim domom Jarše - Rodica od 16.15 do 17.45, v četrtek pa bodo cepili še pred Gasilskim domom Radomlje od 14. ure do 15.30 in na Rovah od 16.15 do 17.45. Na cepljenje se ni treba naročiti.

Posodobljena priporočila

Nacionalna koordinatorica programa cepljenja na NIJZ Marta Grgič Vitek je povedala, da se poživitevni odmerki še naprej priporočajo po šestih mesecih, najkrajši presledek med osnovnim cepljenjem in poživitevni odmerkom pa mora biti tri mesece. Prof. dr. Borut Štrukelj s Fakultete za farmacijo je poudaril, da še ni jasno, kako cepiva delujejo proti novi različici omikron, a je bilo z več študijami ugotovljeno, da je poživitevni odmerki tudi proti omikronu zelo učinkoviti.

Cepiti začnejo tudi otroke od 5. do 11. leta. Cepljenje priporočajo otrokom s kroničnimi boleznimi in tistim, ki so v stiku z osebami s tveganjem za hujši potek covid-19. Pediatrična stroka pravi, da je cepljenje smiselno in varno tudi za druge otroke.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **JOŽEF PETERNELJ** iz Poljan.

Šolarji so ostali doma

Zaradi zapleta pri vpisu v razvid šol je morala waldorfska šola Radost življenja z Bleda sredi šolskega leta zapreti vrata, direktorica šole Valentina Erznožnik pa je že vložila tožbo na upravnem sodišču proti ministrstvu za izobraževanje.

MATEJA RANT

Bled – Po poročanju spletnega portala 24ur.com je ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport šoli Radost življenja izdalo zavrnilno odločbo za vpis v razvid šol, ker niso izpolnjevali pogojev. S tem, da vpis v razvid še ni rešen, so bili že na začetku šolskega leta seznanjeni tudi starši otrok, saj je šola tudi v letošnjem v šolskem letu vpisovala otroke s statusom šolanja na domu. Kot je zapisano na spletni strani šole, pouk poteka v waldorfskem duhu in z elementi waldorfske pedagogike. Pri tem pa niso dobili soglasja Waldorfske šole Ljubljana, saj je Valentina Erznožnik prepričana, da ga niti ne potrebujejo, saj

Valentina Erznožnik / Foto: Gorazd Kavčič

delajo po javno veljavnem učnem načrtu, ki mora biti javno dostopen vsem. Prav zato je proti ministrstvu za izobraževanje vložila tožbo na upravnem sodišču, je pojasnila, saj meni, da

je soglasje Waldorfske šole Ljubljana nepotrebno.

Vseh 33 otrok, ki se je letos vpisalovnjihovošolo, setakota čas šola na domu. Glede samega izobraževanja se zanje ni nič spremenilo, pravi,

saj so bili že zdaj vpisani s statusom šolanja na domu, razlika je le v tem, kje se izobražujejo in kdo jih poučuje. »Pri nas so imeli možnost izobraževanja z usposobljenimi učitelji, zdaj pa se mora vsak starš znajti po svoje,« je dejala Valentina Erznožnik. S tem, ko so jim na ministrstvu zavrnili vpis v razvid šol, so jim namreč onemogočili nadaljnje delovanje, je poudarila.

»Dokler tega ne rešimo, ne morem nase prevzemati finančnih tveganj, saj zdaj ne moremo pridobiti sredstev za delovanje šole iz javnih virov in na javnih razpisih, tako da si ne moremo privoščiti niti nakupa stavbe, ki je potrebna za delovanje šole.« Obenem je priznala, da je treba najprej sanirati finančno stanje iz preteklosti, pri čemer je med dolgovi največji račun za ogrevanje. »Šele ko se bo vse to uredilo, bomo sprejemali odločitve, kako naprej,« je napovedala in zadržala, da si vsekakor želi, da bi otrokom spet omogočili šolanje v prostorih šole. »Mislim, da si Zgornja Gorenjska zasluži waldorfsko šolo, otroci so pri nas zelo zadovoljni,« je poudarila in dodala, da je v okviru njihove šole izobraževanje doslej zaključilo 18 otrok, večina z zelo dobrimi ocenami. Izpite ob koncu šolskega leta opravljajo na Osnovni šoli Livada Ljubljana. »V šoli, v kateri so vpisani, so bili večkrat pohvaljeni,« je še dejala Valentina Erznožnik.

Waldorfska šola Radost življenja z Bleda je morala sredi šolskega leta zapreti vrata.

Poslanka Mateja Udovč k Naši deželi

SIMON ŠUBIC

Kranj – Državna poslanka Mateja Udovč iz Kranja je iz stranke Konkretno (prej SMC), ki jo vodi gospodarski minister Zdravko Počivalšek, prestopila v zunajparlamentarno stranko Naša dežela, ki jo vodi nekdanja predsednica Desusa in nekdanja kmetijska ministrica Aleksandra Pivec. V odstopni izjavi je zapisala, da je napočil čas premisleka, ali v novi stranki Konkretno, ki se je združila z drugo stranko in se povezuje z drugimi strankami, še lahko ohranja svoja prepričanja, vrednostni sistem in delo. »V tej novi stranki ne vidim več prihodnosti, v kateri

Mateja Udovč / Foto: arhiv GG

bi lahko sledila svojemu poslanstvu,« je ocenila. V državnem zboru bo odslej delovala kot samostojna poslanka, je pojasnila.

Udovčeva je pojasnila, da je pred štirimi leti v stranki SMC dobila priložnost, da dela za ljudi. Čeprav je s stranko ves čas dobro

sodelovala, je ocenila, da pot ne gre več v smer, kot so jo zastavili. »Kar ne pomeni, da delajo slabo. Delajo dobro, nimam jim kaj očitati, sodelovanje z njimi je korektno in dobro,« je dejala. Svojo vrednoto delo za ljudi in z ljudmi je prepoznala v dosežanju delu Aleksandre Pivec in stranke Naša dežela, zato se ji je pridružila.

Nadaljnje delo v državnem zboru bo opravljala kot samostojna poslanka, je še napovedala Udovčeva in dodala, da bo delo predsednice odbora za gospodarstvo opravljala v skaldus s poslovníkom državnega zbora. »Na delo predsednice odbora ne vpliva, v kateri stranki ali poslanski skupini sem.«

k

KOMENTAR
MARJANA AHAČIČ

Zdaj pa vsi na sneg!

Letos me pa res še nihče ni poklical, da bi se pritožil čez preslabo ali prepočasno očiščene ceste in pločnike, ki jih je sredi prejšnjega tedna tako obilno pobelil sneg. Seveda je razlog za to, da se so se ljudje hudovali manj kot pred leti, učinkovita zimska služba, ki se je v večini gorenjskih občin na padavine odzvala hitro in z okrepljenimi močmi. Res pa je tudi, da se v zadnjem obdobju, ko so zelene zime prej pravilo kot izjema, snega razveselimo bolj, kot smo se ga včasih.

Kako bi se ga ne! Snežna odeja je pokrajino odela v pomirjujočo, spokojno belino, pridružila hrup in upočasnila običajno vsakodnevno hiterenje. Iz predalov smo izvlekli kape, šale in rokavice, obuli škornje, v roke vzeli lopate in odmetali sneg z dvorišč, očistili avtomobile in se od doma odpravili četrtr ure prej kot običajno.

Že po prvem decembrskem sneženju so se, najprej previdno in počasi, začela odpirati večja smučišča, po zadnji pošiljki snega pa so se velikim pogumom pridružila še manjša. Pognali so žičnico na Zatrniku, po desetih letih je spet zaživel Kozji hrbet nad Bohinjsko Bistrico, prebudil se je Španov vrh, novi upravljavec nadaljuje tradicijo inženirja Zajška v Mojstrani, na Jezerskem pa je prve smučarje sprejelo celo na novo urejeno smučišče!

Vzporedno so vsepovsod hiteli urejati tekaške proge. V bolj znanih smučarskotekaških sre-

diščih, kot sta Pokljuka in Raateče s Planico, pa tudi drugod, v okolici naselij, če je le dovolj nepozidane ravnine. Učitelji na žirovniški osnovni šoli so takoj, ko je zapadel sneg, kar sami poteptali progo okoli šole in tako učencem z opremo, ki si jo je mogoče izposoditi v šoli, omogočili, da se preizkusijo v teku na smučeh; in še marsikje je bilo podobno.

Številni so se z navdušenjem podali v zimske radosti – in prav je tako. Res je, celodnevna vozovnica na katerem od večjih smučišč za vso družino je velik finančni zalogaj, ki si ga marsikdo ne more privoščiti. Toda vožnja ali dve na Kozjem hrbtu ali Zatrniku – to je že bistveno dostopnejše. In tudi teka na smučeh se je še marsikje mogoče lotiti kar tako, brez plačevanja uporabnine in registriranja pri upravljavcu; podobno je s sankaskimi podvigi.

Če ne drugače, ima pa skoraj vsak v bližini kakšen manjši hrib, s katerega se lahko spusti na lopati, ali pohodniško pot, za katero potrebuje zgolj toplo obleko in udobno obutev. In za to, da naredimo snežaka, ne potrebujemo drugega kot para rokavic in nekaj dobre volje.

Izkoristimo torej to, kar nam je v letošnjem decembru podarila narava. Pojdimo na sneg. Tisti, ki tega zaradi kakršnihkoli okoliščin ne morete ali ne smete, pa zgolj uživajte v pogledu na zimsko pravljico, ki se ponuja skozi okno. Kod ve, kdaj je bomo spet deležni.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Urša Petermel

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Maša Likosar, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdava: 2,00 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Višja pomoč ob rojstvu otroka

Občinski svet je potrdil novi odlok o denarni pomoči za novorojenčke v občini Radovljica.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Radovljiški občinski svet se je v sredo sesal na zadnji letošnji redni seji. Svetniki so na njej dokončno potrdili novi odlok o enkratni denarni pomoči za novorojene otroke v občini. Bistvena novost odloka v primerjavi s starim je, da bodo starši namesto vrednostnih bonov za nakup potrebščin in oblačil v specializiranih otroških trgovinah prejeli denarno pomoč.

Tudi vrednost pomoči se zvišuje, in sicer z dosedanjih 130 evrov za prvega, 150 za drugega ter 200 evrov za tretjega in vsakega nadaljnega otroka na 200 evrov

za prvega, 250 za drugega in 300 evrov za tretjega ter vsakega nadaljnega otroka.

Občinski svet je sprejel še kadrovske načrte organizacije skupne občinske uprave Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Radovljica, Škofja Loka, Medvode in Naklo, ki bo začel delovati s prvim januarjem prihodnje leto, in se seznanil s poročilom predstavnice občine v Domu dr. Janka Benedika Radovljica Monike Ažman.

Potem ko na prejšnji seji svetniki niso sprejeli sklepa o imenovanju predstavnika občine v Svetu zavoda Psihatrične bolnišnice Begunje, so v sredo na to mesto imenovali Saša Gašperina.

Odločitev o Zatrniku vsaj do konca januarja

Upravno sodišče je odločilo, da mora gorjanski občinski svet v dveh mesecih po prejemu sodbe odločiti o izdaji koncesije za vlečnice na Zatrniku.

MARJANA AHAČIČ

Zgornje Gorje – Občinski svet v Gorjah tudi na zadnji letošnji seji ni obravnaval odloka o koncesiji za obstoječe žičniške naprave na Zatrniku. Točko so že septembra umaknili z dnevnega reda redne seje, ker naj bi, kot je takrat pojasnil župan Peter Torcar, pripravljene dokument imel še nekaj pomanjkljivosti, ki bi jih morala občina in RTC Zatrnik urediti, preden bi bil dokument pripravljen za obravnavo. Na to, je pojasnil župan jih je opozoril Inštitut za lokalno samoupravo, javne službe in zasebno partnerstvo, ki je pregledal gradivo, objavljeno v katalogu informacij javnega značaja. RTC Zatrnik so zato pozvali k dopolnitvi vloge, kar je podjetje do začetka decembra tudi storilo, a vmes zaradi dolgotrajnega postopka oziroma molka organa proti

Na Zatrniku trenutno obratujejo tri nizkovrtnice za otroke, za ponovno delovanje vlečnic pa upravljavec potrebuje podeljeno koncesijo občine.

Občini Gorje tudi vložilo tožbo na upravno sodišče.

Slednje je sredi novembra ugodilo tožniku in razsodilo, da mora občinski svet v dveh mesecih od prejema sodbe izdati akt, v katerem bo odločil o zahtevi za spremembo odloka o koncesijskem aktu za vlečnice Zatrnik, Hotunjski vrh, Plana 1 in Plana 2, ki je bila na občino

vložena julija lani. To pomeni, da se bodo morali svetniki po dodelitvi koncesije odločiti vsaj do konca januarja prihodnje leto.

Rekreacijskoturistični center (RTC) Zatrnik, ki ga kot direktor vodi Aleš Zalar, je sicer smučišče Zatrnik začelo oživljati že v lanski zimski sezoni, ko so na tem nekoč zelo priljubljenem družinskem

smučišču začele obratovati tri nizkovrtnice za otroke. Upravljavec smučišča RTC Zatrnik si ob tem prizadeva tudi za celovito obnovo petih žičniških naprav, s katerimi bi omogočili smučanje tudi odraslim in zahtevnejšim smučarjem, za kar pa morajo pridobiti koncesijo - Občine Gorje za štiri vlečnice in vlade za sedežnico.

Smučarski avtobus

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Vsako leto Kranjska Gora organizira smučarski turistični avtobus, katerega namen je povezati kraje v Zgornjesavski dolini, se izogniti gneči na cestah in parkiriščih. Kot so sporočili iz Turizma Kranjska Gora, bo brezplačni smučarski avtobus začel voziti jutri, 18. decembra, in bo vozil vsak dan vse do 13. marca. »Te storitve lahko uporabljate tudi tekači na smučeh ali drsalci. Avtobus vas pripelje do tekaških prog v Planici ali Ratečah

in do drsališč.« Avtobus bo vozil v dopoldanskem času na relaciji Gozd - Martuljek-Kranjska Gora-Rateče-Nordijski center Planica, v popoldanskih urah pa bo omogočil vrnitev do izhodišča (vozni red je objavljen na spletni strani Turizma Kranjska Gora). Za vstop v vozilo je treba izpolnjevati pogoj PCT. »Ker smo prejemnik zlatega znaka Slovenia Green Destination, nam veliko pomeni, da z uporabo javnega prevoza znatno prispevamo k čistejšemu okolju,« dodajajo na Turizmu Kranjska Gora.

V Mojstrani danes odpirajo smučišče

Mojstrana – Na smučišču Mojstrana se z nočno smuko danes, 17. decembra, odpira smučarska sezona. Vozovnica za nočno smuko bo ta večer stala simbolnih pet evrov, smučišče bo obratovalo od 17. do 21. ure. Za uporabo smučarskih prog potrebujete potrdilo PCT, ki se bo preverjalo pri blagajni in na žičniški napravi. Jutri bo smučišče obratovalo od 9. do 16. ure ter od 18. do 21. ure, v nedeljo pa od 9. do 16. ure. Prihodnje sredo in četrtek bo večerna smuka od 18. do 21. ure, v petek od 9. do 16. ure, od 25. decembra do 2. januarja pa od 9. do 16. ure ter od 18. do 21. ure. Dnevna vstopnica za otroke, mladino in seniorje bo stala 12 evrov (nočna 10 evrov), dnevna vstopnica za odrasle 16 evrov (nočna 13 evrov), na voljo pa so tudi dopoldanske in popoldanske vozovnice.

Biometrične izkaznice šele od marca naprej

Kranj – Državni zbor je potrdil spremembe zakona o osebni izkaznici, s katerim se rok začetka izdaje biometričnih osebni izkaznic in osebni izkaznic z elektronsko identiteto posameznika s 3. januarja prestavlja na 28. marec prihodnje leto. Obenem so podaljšali uporabo osebni izkaznic, ki jim je oziroma jim bo pretekla veljavnost od 29. marca 2020 do 27. marca 2022, kot javnih listin za izkazovanje istovetnosti in državljanstva. Njihova uporaba je mogoča na območju Slovenije, če njen imetnik v tem času ni spremenil na osebni izkaznici vpisanega osebnega imena, prebivališča, datuma rojstva, spola ali EMŠA ali če mu je prenehalo državljanstvo Republike Slovenije oziroma če fotografija na osebni izkaznici ne izkazuje več njegove prave podobe. Pretečenih osebni izkaznic ni možno uporabiti za prehod državne meje.

Spletne brihte prvič na Gorenjskem

Na Osnovni šoli 16. decembra Mojstrana so se učenci od četrtega do devetega razreda udeležili izobraževalnih doživetij Spletne brihte. Podjetje A1 Slovenija pa je zavodu Varni internet predalo donacijo v višini 15 tisoč evrov za nadaljevanje aktivnosti na področju digitalnih izobraževanj mladih.

SUZANA P. KOVAČIČ

Mojstrana – Spletne brihte so projekt A1 Slovenija in zavoda Varni internet, njegov namen je osnovnošolce seznaniti z varno rabo interneta ter jim dati ustrezne veščine, znanja in samozavest, da bodo pripravljeni za življenje na spletu. »Internet in digitalne tehnologije otroci pogosto jemljejo lahko in se ne zavedajo nevarnosti, s katerimi se lahko srečajo. Prav zato se nam zdi pomembno, da se izobrazijo o varni rabi, še posebej v tem času, ko veliko šolskega dela poteka tudi na računalnikih, učenci pa so pogosto brez nadzora staršev,« je povedala ravnateljica OŠ 16. decembra Darja Pikon.

Projekt Spletne brihte nagovarja osnovnošolce iz manjših slovenskih krajev, posebno tiste, ki v zadnjih letih niso imeli priložnosti sodelovati v projektih s tovrstno tematiko. Prvih delavnic na Gorenjskem so se pred nekaj dnevi udeležili učenci mojstranske osnovne

Izvršni direktor A1 Slovenija Lovro Peterlin je ob obisku OŠ 16. decembra Mojstrana vodji izobraževalnih programov zavoda Varni internet Tilnu Dominku predal 15 tisoč evrov.

šole. Strokovnjaki zavoda Varni internet so za učence od četrtega do šestega razreda pripravili delavnico Predno na splet, pamet v roke vzeti!, ki se osredotoča predvsem na prevare, zlorabe in spletno nasilje. Učencem od sedmega do devetega razreda pa je bila namenjena delavnica Z mobilno napravo brskam tisto pravo!, ki spodbuja kritično razmišljanje o digitalnih sledih, ki jih puščajo za seboj. »Pozdravljam

inicijavo A1 Slovenija, ki razume pomembnost varnosti pri uporabi spleta in tehnologij, in osnovnih šol, ki se zavedajo, da so tovrstna znanja za otroke enako pomembna kot druge šolske vsebine,« je poudaril vodja izobraževalnih programov zavoda Varni internet Tilnu Dominko. Izobraževalnim doživetjem v Mojstrani se je pridružil izvršni direktor A1 Slovenija Lovro Peterlin, ki je zavodu Varni internet

predal donacijo v višini 15 tisoč evrov za nadaljevanje digitalnih izobraževanj otrok in mladostnikov. »Osnovno vodilo družbe A1 Slovenija je povezovanje uporabnikov pri delu, življenju in zabavi, kar prinaša ogromno pozitivnih zgodb, a hkrati odpira vrata prevaram in nevarnostim. Odgovornost do ljudi razumemo kot pomemben del svojega poslanstva, zato sredstva in znanje usmerjamo v digitalno izobraževanje otrok in mladostnikov, da bo njihova uporaba spleta in digitalnih tehnologij varna in premišljena,« je povedal Peterlin. Do leta 2023 želijo v digitalno izobraževanje vključiti 12 tisoč slovenskih otrok in mladostnikov.

Nekaj sedmošolcev je povedalo, da so se na izobraževanju veliko novega naučili; da splet ni samo zabaven, ampak da tudi spletno nasilje dejansko obstaja. Da je treba biti posebej previden, kaj objaviš na spletu, in da morajo biti spletne naprave boljše zavarovane, gesla za pletena ...

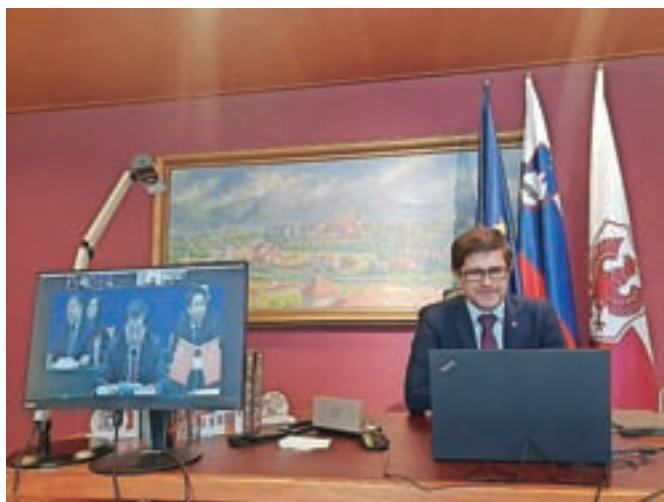
Zhangjiakou in Kranj pobratena

Mestna občina Kranj se je pobratila s kitajskim mestom Zhangjiakou, ki bo februarja eno od prizorišč zimskih olimpijskih iger.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Župana Kranja in kitajskega mesta Zhangjiakou Matjaž Rakovec in Zhao Wenfeng sta v sredo prek spletne konference podpisala listino o pobratenu. Zhangjiakou ima 4,6 milijona prebivalcev, je eno od

2019 se nam je pri izgradnji skakalne infrastrukture v olimpijski zgodbi pridružil podjetje MANA Original iz Kranja, s tem smo prejeli tehnično podporo iz Kranja. Zdaj smo s Kranjem pobrateni in v prihodnosti bomo naše sodelovanje še okrepili v korist obeh mest.«

Podpis listine o pobratenu je potekal po spletu. / Foto: MOK

prizorišč zimskih olimpijskih iger Peking 2022 in edino neevropsko od 21 mest, s katerimi je Kranj pobratena.

»Ponosni smo na ta zgodovinski korak. Kitajska delegacija je leta 2019 obiskala Kranj in podpisali smo pismo o nameri za prijateljsko sodelovanje med obema mestoma. Podpis listine o pobratenu je nadgradnja. Šport je vez, ki najmočnejše povezuje obe mesti. Veselimo se sodelovanja s kitajskimi kolegi, izmenjave izkušenj in znanja,« je ob podpisu listine povedal kranjski župan.

Župan kitajskega mesta Zhao Wenfeng je dodal: »Zimske olimpijske in parolimpijske igre v Pekingu 2022 prinašajo spektakel. Zhangjiakou, ki bo gostil tekme v panogah na snegu, je prejel ogromno pozornosti in podpore z vseh koncev sveta, tudi iz Kranja. Leta

Kranjsko podjetje MANA Original je pri izgradnji skakalnega centra v Zhangjiakou prispevalo tehnični dizajn skakalnice, dobavo in montažo večjih tehnoloških komponent skakalnice na zaletišču in doskočišču, so razložili na kranjski občini. Med drugim so dobavili ledeno smučino z vso pripadajočo opremo, umetno doskočišče za poletne skoke, vetrno zaščito, luči za zaletišče, celotno zaletišče z zaletnimi rampami in stopniščem za medije. Skakalni center je trenutno tehnološko najboljše opremljen na svetu in ima kot prvi vgrajeno gretje zaletnih prostorov, so poudarili.

Kranj in Zhangjiakou sta stike navezala že pred leti, predvsem na področjih športa in podjetništva, saj je že nekaj kranjskih podjetij s kitajskim mestom vzpostavilo poslovne vezi.

Zadovoljni z zasedenostjo, za praznike so polni

Kranjska Gora – Na destinaciji Kranjska Gora se je prvi decembrski konec tedna že začela smučarska sezona. Največji tamkajšnji hotelir, družba Hit Alpinea, je bil z zasedenostjo v svojih treh hotelih in apartmajih Vitranc zelo zadovoljen, saj so bili zasedeni več kot 90-odstotno. »Rezervacije v decembru so zelo obetajoče, saj so konci tedna že polno zasedeni, medtem ko je čez teden kar nekaj prostih sob po posebno ugodni paketni ceni vse do božičnih praznikov. Božični in novoletni prazniki so prav tako že zasedeni. Prevladujejo domači gostje, sledijo jim gostje iz Italije in Hrvaške,« je povedala Mojca Matko Cuznar iz družbe Hit Alpinea. Kot je še dodala, so gostje ukrep PCT sprejeli brez težav, saj je v veljavi že, odkar so hoteli od spomladanskega zaprtja ponovno odprti. »V družbi skrbimo za vse higienske ukrepe na najvišji ravni, saj le tako zagotavljamo, da so tako naši zaposleni kot gostje zaščiteni,« je še povedala Mojca Matko Cuznar.

Zaradi cone v razlastnitvenje

Mestna občina Kranj, ki je začela izvajati projekt razširitve poslovne cone v Hrastju, je zoper nekatere lastnike tamkajšnjih zemljišč sprožila postopke razlastitve.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Mestni občini Kranj (MOK) so po sprejetju prostorskih sprememb za razširitev Poslovne cone (PC) Hrastje že začeli izvajanje projekta. Čeprav poudarjajo, da bodo na račun urejene komunalne infrastrukture in varnejših cest pridobili tudi lokalni prebivalci, pa bo občina na drugi strani nekatere lastnike zemljišč razlastnila. »Ker precejšen del lastnikov zemljišč za gradnjo javne infrastrukture ni bil pripravljen prodati zemljišč po ceni, določeni s ceno, so bili v MOK zaradi javnega interesa prisiljeni zagnati

postopke razlastitve nekaterih lastnikov zemljišč,« so pojasnili.

»Obžalujem, da smo morali povleči takšno potezo, a verjamem, da se bo ob zaključku projekta izkazalo, da je bilo vredno vztrajati. Projekt bo namreč zagotovil boljše pogoje za poslovanje in s tem razcvet gospodarstva, ki bo imel pozitiven vpliv za celotno občino, v razširjeni PC Hrastje pa bomo uredili tudi cestno in komunalno infrastrukturo, vključno z navezavo kanalizacije na centralno čistilno napravo,« je povedal župan Matjaž Rakovec.

Na MOK poudarjajo, da bodo v okviru projekta poleg

javne kanalizacije tudi obnovili in razširili cesto iz vasi Hrastje do poslovne cone, ob njej bo po novem potekala tudi mešana površina za pešce in kolesarje. »Za večjo prometno varnost pa bo MOK poskrbela tudi v vasi Hrastje, saj bodo pot do križišča s cesto Kranj-Trboje zožili na pet metrov širine, z ločilnim otokom pa poskrbeli tudi za umiritev prometa in znižanje hitrosti. Kranjski Hrastja bodo tako predvidoma v letu 2023 oziroma najpozneje v letu 2024 dobili ustrezno in varno povezavo s PC Hrastje v dolžini 800 metrov,« napovedujejo na MOK.

Na cesti iz vasi proti poslovni coni ne bo dovoljena

vožnja za tovornjake nad 3,5 tone teže, zato bo glavna prometna, vključno s težjimi vozili, po novem potekala po cesti, ki povezuje državno cesto Kranj-Šenčur s PC Hrastje skozi gozd, še dodajajo na občini.

Manj optimistične so napovedi glede ureditve krožišča na izvozu z glavne ceste Kranj-Šenčur proti poslovni coni. Kot je ob zadnjem obisku ministra za infrastrukturo Jerneja Vrtočca v Kranju povedal kranjski župan, izgradnjo priključka na državno cesto načrtujejo šele v letu 2025, do tedaj pa bo v uporabi obstoječi dovoz s prepovedjo zavijanja levo.

Druga obravnava proračuna uspešna

ALENKA BRUN

Preddvor – Odlok o proračunu Občine Preddvor za leto 2022 so na seji občinskega sveta v začetku decembra obravnavali drugič. Odlok so potrdili, a z nekaj obrazložitvami in pripombami ter predlaganimi spremembami. Tako na prihodkovni kot odhodkovni strani je glede na osnutek prišlo do povečanj,

in sicer so se prihodki povečali za slabih 300 tisoč evrov, odhodki pa za dobrih 600 tisoč evrov. Nekaj proračunskih postavk je bilo dodanih oziroma je novih, nekaj projektov je takih, ki se letos ne bodo zaključili in bodo stroški torej nastajali tudi v prihodnjem letu. Načrtujejo zadolževanje, med večje investicije prihodnje leto pa zagotovo sodi nadgradnja šole

z dograditvijo nove športne dvorane. V proračunu je pozornost nekaterih svetnikov pritegnila postavka za športni park, katerega gradnja se je že začela. Na novembrski seji je beseda nanesla tudi na vzpenjalnik za invalide v Kulturnem domu v Preddvoru, na decembrski seji je nato padla ideja o dvigalu. Pri omembi športnega parka pa je eden od

svetnikov izrazil željo, naj se naredi časovnica projekta, in sicer na način, kot jo ima projekt nove športne dvorane – in se tako potem tudi zabeleži. V razpravi je beseda med drugim tekla še o porabljenem denarju krajevnih odborov in vsi – skupaj z županom Rokom Roblekom – so se strinjali, da so bile odločitve za njegovo porabo dobre.

Prisluhnite življenju

Brezplačno preizkusite slušne aparate v svojem domačem okolju.

Slušni aparati iz Neurotha vam dajejo neodvisnost in priložnost, da ponovno polno zaživite...

Najnovejša tehnologija zagotavlja veliko udobja pri nošenju in enostavno vključitev v vsakodnevne pogovore.

Za več informacij pokličite 080 50 76

neuroth.com

2020 AAA Platinasta odličnost

NEUROTH BOLJE SLIŠATI • BOLJE ŽIVETI

Podpisali pogodbo za nakup gasilskega vozila

J. KU., A. SE.

Cerklje – V prostorih gasilskega doma Cerklje so prejšnji teden podpisali pogodbo za nabavo rabljenega gasilskega vozila za gašenje in reševanje z višin. Pogodbo sta ob prisotnosti cerkljanskega župana Franca Čebulja podpisala predsednik Gasilske zveze (GZ) Cerklje Blaž Kaplenik in Brigita Velše, vodja prodaje in servisa v podjetju Rosenbauer Slovenija. Celotna investicija je vredna 540.460 evrov. Vozilo bo dobavljeno najkasneje v roku dveh mesecev od podpisa pogodbe. Poveljnik GZ Cerklje Metod Kropar se je tudi zahvalil županu, da je prisluhnil njihovim potrebam. Župan je poudaril, da je bila odločitev pravilna, saj

je v občini veliko objektov, za katere potrebujejo takšno vozilo.

Gre za prilagojeno vozilo znamke Mercedes, opremljeno z vsemi asistenčnimi sistemi, ki omogočajo varno vožnjo. Na vozilo je montirano teleskopsko dvigalo z reševalno košaro za pet gasilcev z opremo in dovoljeno obremenitvijo do petsto kilogramov. Nameščena reševalna košara omogoča reševanje z nosili in reševanje oseb na invalidskem vozičku. Košara je opremljena z LED-žarometi za osvetlitev okolice, termovizijsko kamero in kamero z zumom ter vodnim monitorjem za gašenje s pretokom tri tisoč litrov na minuto. Delovna višina dvigala znaša 34 metrov.

Pogodbo sta ob navzočnosti župana Franca Čebulja podpisala Blaž Kaplenik in Brigita Velše.

Člani Aurisa obiskali loškega župana

Škofja Loka – Loški župan Tine Radinja je ob nedavnem mednarodnem dnevu invalidov sprejel delegacijo Medobčinskega društva gluhih in naglušnih za Gorenjsko Auris. Gluhoslepa članica društva Metka Knez, ki je izdala svoj knjižni prvenec Miša, Tomtom in Molly je županu podarila izvod knjige s posvetilom v zahvalo za županovo prizadevanje za izgradnjo odprte, vključujoče lokalne skupnosti. Knjiga je prilagojena tudi osebam s slabšim vidom. Avtorica je nekaj izvodov knjige podarila tudi škofjeloški knjižnici. Ob tem je predsednica društva Zlata Crljenko povedala, da je gluhoslepi Jože Tekavčič, ki s svojim delovanjem in kulturnim nastopanjem daje neprecenljiv prispevek k ozaveščanju širše javnosti o tej specifični invalidnosti, pred kratkim praznoval častitljivih osemdeset let. Poudarila je tudi, da so se v letošnjem letu z vpisom jezika gluhoslepih v ustavo Republike Slovenije naposled obrestovala dolgoletna prizadevanja gluhoslepih.

Zbrali več kot dvesto starih hišnih imen

Medvode – Občina Medvode je letos sodelovala v projektu Stara hišna imena 3, v okviru katerega so bila raziskana in obeležena stara hišna imena v naseljih Belo, Brezovica pri Medvodah, Golo Brdo, Osolnik, Seničica, Setnica – del, Studenčice, Tehovec, Topol pri Medvodah, Trnovec in Žlebe. Projekt je bil tretji in hkrati zadnji korak raziskovanja tovrstne dediščine v medvoški občini. V okviru projekta je bilo s pomočjo zgodovinskih virov, predvsem pa starejših domačinov zbranih 206 starih hišnih imen. Izdali so tudi tri knjižice.

Delna zapora ceste skozi Tuhinjsko dolino

Kamnik – Direkcija RS za infrastrukturo bom med 13. in 23. decembrom do 19. ure izvajala rekonstrukcijo državne ceste Kamnik–Ločica skozi Tuhinjsko dolino, zaradi česar bo na dveh odsekih veljala delna zapora prometa, in sicer na odseku pred odcepom za naselje Kostanj do Laz v Tuhinju in od Zgornjega Tuhinja do zaključka prelaza Kozjak.

Kader odhaja, čakanje starostnikov se podaljšuje

Problematika skrbi za starejše je vseslovenska, o njej so – v zvezi z Domom starejših občanov Kamnik – na decembrski seji razpravljali tudi kamniški svetniki. Ne želijo negovalne bolnišnice, ampak dom za kakovostno preživljanje življenja v starosti.

JASNA PALADIN

Kamnik – Točko dnevnega reda so na decembrsko sejo uvrstili na pobudo svetnika Žana Potočnika (LMŠ), ki pravi, da občani opažajo, da Dom starejših občanov Kamnik (DSO) sprejema le nove stanovalce, ki imajo bodisi težjo obliko demence ali so nepokretni. »Kdaj in pod katerimi pogoji se bodo sprostile kapacitete za stanovalce, ki jim je DSO pravzaprav v osnovi namenjen – torej za zmerno čile starejše občane, ki potrebujejo poleg varnosti in oskrbe tudi druženje in pestro, kakovostno preživljanje upokojenskih dni?« se sprašuje svetnik, vesel, da se je v razpravo s svojimi pojasnila vključila direktorica DSO Kamnik Maja Gradišek.

»Čakalna doba za v Dom je več kot leto dni. Pritiski za sprejem so zelo visoki, predvsem pri tistih, ki so v zelo slabem zdravstvenem stanju. Ti prosilci imajo prednost, ker so najbolj ogroženi in njihovi svojci niso pripravljeni oz. ne zmorejo skrbeti zanje. Trenutno bi potrebovali prostor za 79 stanovalcev, še več pa je takšnih, ki v vrsti čakajo manj aktivno. V domu imamo sicer prostora za 194 starostnikov,« je

Dom starejših občanov načrtovanega prizidka še ne bo dobil, saj so bili na nedavnem državnem razpisu za sofinanciranje neuspešni.

opisala in dodala, da do slabe volje prihaja tudi zato, ker nekateri, ki bi jih lahko sprejeli, nenadoma z odhodom v dom zavlačujejo, bodisi zaradi covida-19 bodisi zaradi bližajočih se praznikov. »Pritožb ne beležimo veliko, vsako pritožbo, ki se pojavi, pa resno in hitro rešujemo. Nam pa korake upočasnjuje in otežuje tudi odhajajoči kader,« je še dodala. Kakšne težave imajo z zaposlenimi, je orisala s primerom. »Lani smo denimo kar osemkrat objavili razpis za diplomirano medicinsko sestro, a

vselej neuspešno, ko pa smo objavili razpis za pisarniškega referenta, smo prejeli kar 244 vlog. Če so bili nekdanji zaposleni v DSO Kamnik pretežno iz domače občine, pa danes prihajajo iz vse Slovenije, tudi iz tujine. Kot je še povedala direktorica, si veliko obetajo od zakona o dolgotrajni oskrbi, si pa ne želijo postati negovalna bolnišnica, ampak dom, ki bo ostarelim lahko ponudil kakovostno preživljanje zadnjega obdobja življenja.

Svetnike je še zanimalo, kdaj bo DSO dobil prizidek

in kdaj bodo spet uvedli dnevno varstvo, a je direktorica pojasnila, da so med stanovalci nedavno zabeležili tri okužbe s covidom-19, zato so vse ukrepe še poostri, prizidka pa v kratkem tudi še ne bo, saj so bili na nedavnem razpisu za sofinanciranje vlaganj v infrastrukturo za krepitev odpornosti izvajalcev institucionalnega varstva upoštevaajoč deinstucionalizacijo, ki so ga pripravili na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, neuspešni.

Svetniki proti prodaji Tabra

Cerkljanski občinski svetniki so odločno zavrnili preučitev možnosti izstopa občine iz Doma Taber, ki jo je predlagalo računsko sodišče.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Kot smo že poročali, je računsko sodišče revidiralo pravilnost poslovanja Občine Cerklje v letu 2019 in ji izdalo mnenje s pridržkom. Na sredini seji se je s poročilom seznanil tudi občinski svet, svetniki pa so odločali tudi o vprašanju, ali naj občina začne postopek za izstop iz socialnovarstvenega zavoda Taber. Kot je na seji pojasnil pravni svetovalec občinske uprave dr. Aleksij Mužina, je računsko sodišče v prvi fazi pregleda, ki je sicer trajal 15 mesecev, od občine celo zahtevalo izstop iz zavoda, nato pa na podlagi pojasnil in ugovorov odločitev

spremenilo in občini naložilo le preučitev možnosti izstopa iz zavoda. Po besedah Mužine, je vprašala

Župan Franc Čebulj meni, da je v ozadju močan interes po nakupu Doma Taber.

nje lastništva doma starostnikov Taber glavni razlog, da je občina dobila mnenje s pridržkom. »V zadnjih 15 letih spremljam veliko občin, in kot mi je znano, nobena ni šla skozi revizijski pregled brez negativnega mnenja. Občina Cerklje je vsaj po mojem vedenju prva, ki je dobila mnenje

s pridržkom, pri čemer je obstajala možnost za pozitivno mnenje, če zraven ne bi bilo zavoda Taber,« je dejal Mužina.

Svetnike je zanimalo, kakšna je pravna podlaga, da občina, ki je dom starostnikov v Šmartnem pri Cerkljah zgradila, zanj pridobila evropska sredstva, še prej pa ji je država podelila tudi koncesijo, iz zavoda izstopi. Po Mužinovi besedah ima občina po zakonodaji o lokalni samoupravi pristojnost skrbi za starejše občane, v času, ko je bil grajen Dom Taber, pa je veljala resolucija o socialnem varstvu, v kateri je država občine spodbujala k ustanavljanju domov za upokojence. »Na podlagi

tega stališča računskega sodišča ni bilo, da je bila kršena zakonodaja, temveč da je bila celo presežena,« je povedal Mužina in dodal: »Občina je posegla v obvezo države, s tem posegom pa računsko sodišče ni bilo zadovoljno.«

Župan Franc Čebulj meni, da je v ozadju močan interes po nakupu doma, ki dobro deluje, občina pa je v tem pogledu motec faktor. Podobnega mnenja so bili tudi občinski svetniki, ki so bili soglasni proti temu, da občina prouči možnost izstopa iz zavoda. To bi občino utegnulo tudi precej drago stati. Treba bi bilo namreč opraviti vsaj tri sklope analize, poleg ocene vrednosti premoženja bi postopek zahteval tudi finančne in pravne strokovnjake. Po Mužinovi grobi oceni pa bi le pravni del za investicijo, ki je ocenjena na od deset do dvajset milijonov evrov, stal od sto do dvesto tisoč evrov.

Ljudje jim zaupajo z razlogom

V Nado centru zdravja v Ljubljani so specializirani za zdravljenje različnih oblik motenj hrbtenice. Ukvarjajo se s predoperativno, postoperativno in športno rehabilitacijo, poseben poudarek pa dajejo dekompresijski terapiji hrbtenice, za katero so z vsem svojim strokovnim znanjem prepričani, da je učinkovitejša od drugih načinov zdravljenja v fizikalni medicini. Njihovi diplomirani fizioterapevti in kineziologi pacientom pomagajo k življenju brez bolečin v hrbtenici, in kar je tudi izrednega pomena: ne delajo po »šabloni«, ampak z vsakim pacientom individualno, prilagojeno odpravljanju njegovih težav.

Danes so bolečine v hrbtu eden od najpogostejših razlogov obiska pri zdravniku in najpogostejši razlog izostanka z dela, vzroki bolečin pa so lahko različni, pogosto profesionalno pogojeni, bodisi kot posledica pretežno sedečega načina življenja ali intenzivne fizične aktivnosti. Nado center zdravja v Ljubljani, ki se je z uspešnimi rezultati že uveljavil z neoperativno dekompresijsko terapijo hrbtenice, deluje pri nas tretje leto. Metodo je razvil magister fizioterapije Bernard Nikšič - Nado in jo uspešno, kar dokazujejo zadovoljni pacienti, prinesel tudi

Predpisana zdravila ublažijo simptome, a vzroka ne odpravijo. Gre za funkcionalno blokado, kar pomeni, da težavo lahko relativno hitro odpravimo,« je povedal Bernard Nikšič - Nado. Z učinkovito neoperativno metodo v Nado centru zdravja poleg omenjenega rešujejo tudi bolečine v križu, ki se širijo proti nogi, išias, bolečine v vratni hrbtenici, glavobol, šumenje v ušesih, mravljinice vzdolž rok in skoliozo. Za skoliozo je diplomirani fizioterapevt Simon Dovč iz Nado centra zdravja v Ljubljani povedal, da jo lahko uravnavajo

funkcionalnih gibov za vsakdanje življenje, kar je še kako pomembno ob današnjem, pogosto sedečem načinu življenja. Velik poudarek dajejo torej tudi preventivi.

Čim prej pokonci in čim prej na nogah

Njihovi fizioterapevti sodelujejo tudi z MD medicino Ljubljana, specialisti ortopedije. »Rehabilitacija – predoperativna in pooperativna – daje pacientom zelo dobre rezultate. Da so čim prej pokonci in čim prej na nogah,« je poudaril fizioterapevt Simon Dovč in dodal: »Vse več je tudi

Poslovni direktor Nado centra zdravja Ljubljana Matjaž Jelovčan v letu 2022 vsem poleg osebnega zadovoljstva želi še največ zdravja. Kot dodaja v koš želja: »Za življenje brez bolečin.« Foto: Primož Pičulin, arhiv GG

Kot pa radi rečemo, je najpomembnejši prvi stik. V Nado centru zdravja v Ljubljani je prvi stik s pacienti Aleksandra Češnovar, ki vas bo prijazno sprejela, koordinirala vse nadaljnje stike z njihovimi strokovnjaki in poleg tega z veliko dobre volje poskrbela še za vsa administrativna opravila ... No, in za Gorenjce obisk Nado centra zdravja v Ljubljani po kilometrih zagotovo ni predaletč, saj nekaj deset kilometrov vožnje ne pretehta bistvenega – odrešitve bolečin v hrbtenici ...

Od leve: Bernard Nikšič - Nado, Larisa Brancelj Jakop, Simon Dovč in Ajda Kolman

Foto: Tina Dokl

v Slovenijo. Dekompresijska terapija hrbtenice je za razliko od klasične fizikalne terapije, ki v večini primerov deluje na zmanjšanje simptomov, usmerjena k zmanjševanju vzrokov nastanka bolečin. V kar približno 85 odstotkih primerov dekompresijska terapija hrbtenice zmanjša potrebo po operacijskem posegu.

Vsaka težava ima svoj vzrok

»Človeka je najprej treba pregledati v celoti. Najpomembnejše je odkriti vzrok težav, za kar pa je nujen dober diagnostik. Za Nado center zdravja moram povedati, da k nam pogosto prihajajo novi pacienti na podlagi priporočil pacientov, ki smo jih že imeli v obravnavi. Dokazujemo, da sta metoda in način, po katerih delamo, prava. Z dekompresijsko terapijo hrbtenice preprečimo kar okrog 80 odstotkov operacij v lumbalnem delu hrbtenice in približno 90 odstotkov operacij v vratnem delu hrbtenice. Pogosto nas obiščejo ljudje zaradi težav z vrtoglavico, kjer gre za t. i. cervikogeni vzrok.

s trakcijo, najboljši rezultat pa dosežejo pri otrocih s to težavo, ker se v teh zgodnjih letih mišični spomin še gradi.

Pravilno izvedene vaje so najboljša preventiva

V Nado centru zdravja v Ljubljani so ves čas usmerjeni k napredku, novim dognanjem in temu prilagajajo in širijo svojo dejavnost. Zaposlenih imajo več diplomiranih fizioterapevtov in diplomiranih kineziologov, ki paciente naučijo tudi pravih vaj za zdravo hrbtenico. »Vadbo vedno prilagodimo posamezniku, poudarek dajemo tudi temu, da jih naučimo pravih gibov, ki jih naučimo pravih gibov, kako npr. doma pravilno dvigujemo koš za perilo, kako v trgovini pravilno dvigujemo nakupovalne vrečke ... Poleg tega dajemo poudarek vadbi za moč, saj s tem, ko okrepijo mišice okoli trupa, zaščitimo hrbtenico, da ne pride do poškodb,« je povedala diplomirana kineziologinja Ajda Kolman. V Nado centru zdravja imajo tudi telovadnico, kjer paciente naučijo pravih

kineziološkega dela, več se posvečamo temu, da je pacient aktiven. Klasične vaje so že malo za časom, »šablona« ne funkcionira, pač pa je treba za vsakega pacienta točno vedeti, katera vaja je zanj. V Nado centru zdravja smo vaje osredinili, a jih za vsakega pacienta odmerimo individualno, glede na njegove težave. Vedno več je tudi športnih poškodb, sodelujemo z različnimi športnimi klubi, reprezentancami ...« Pomembno pa je, da pacient zares sodeluje in vaje, kot so ga naučili, dela tudi doma. Kot je dodala diplomirana fizioterapevtka Larisa Brancelj Jakop, je vredno poskusiti vse, preden se gre v kirurški poseg. »Vse se začne in konča pri načinu življenja.«

Še nasvet: odmetavanje snega brez bolečin

V tem času, ko nas je narava že obdarila s snegom, pa Larisa Brancelj Jakop svetuje še, kako pravilno kidamo sneg, da nas ne bo zbolelo v križu: »Pomembno je, da delamo ravno hrbtenico in da si pomagamo spodnjimi okončinami. Hrbtenico ohranjamo v nevtralnem

položaju. Ob počepu mora biti upogib v kolenih in kolkih, z ravno hrbtenico pa se nagnemo naprej in odmečemo sneg. Pomembno je, da ne preobremenjujemo upogiba v hrbtenici, ker medvretenčne ploščice lahko zlezajo ven, pritisnejo na diske in povečajo bolečino.«

KUPON ZA POSEBEN PRAZNIČNI POPUST

V DECEMBRU IN JANUARJU VAM PODARJAMO 18% POPUST NA VSE STORITVE NADO CENTRA.

Popust velja ob plačilu računa do 31. 1. 2022.

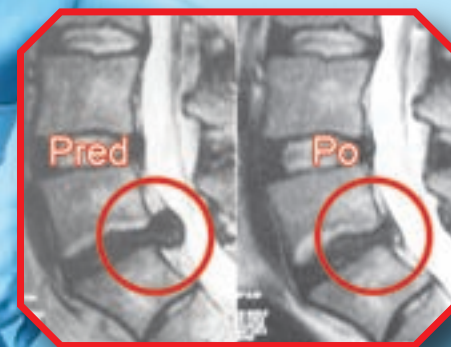
NADO
CENTER ZDRAVJA

+386(0)1 235-1-999 PON-PET, 08:00-17:00
Zaloška cesta 167, LJUBLJANA • info@nado.si • www.nado.si

CENTER ZA DEKOMPRESIJSKO TERAPIJO HRBTENICE V SLOVENIJI

IMATE
BOLEČINE
V HRBTU?

MI IMAMO
REŠITEV!

Neoperativna Dekompresijska Terapija Hrbtenice (DTH) zdravi:

- ✓ bolečine v hrbtenici
- ✓ išias
- ✓ diskus hernijo
- ✓ degenerativne spremembe diska
- ✓ spondilolistezo
- ✓ vrtoglavico in glavobole
- ✓ skoliozo
- ✓ artrozo majhnih sklepov
- ✓ mravljinice v rokah in nogah
- ✓ športne poškodbe

DTH - znanstveno dokazana kot najbolj učinkovita terapija pri degenerativnih spremembah na hrbtenici.

V novo sezono s spremembami

Članska ekipa Kolesarskega kluba Kranj bo v sezono 2022 vstopila pomlajena in po letu 2013 znova s kontinentalno licenco.

MAJA BERTONCELI

Kranj – V Kolesarskem klubu Kranj je po koncu sezone prišlo do nekaterih sprememb, največjih prav v članski ekipi, ki bo v sezoni 2022 znova dirkala s kontinentalno licenco UCI.

tega pa v Sloveniji ne počne veliko ekip. Oči imam tudi na razvoju mladincev, ki jim sestavljam plan treningov, njihovo izvedbo pa nadzira Aljaž Kostelec,« je Uroš Repše povedal za klubsko spletno stran. Mladince je zadnja leta vodil Nace Korošec,

Novi trener članske ekipe Uroš Repše (levo) in direktor kluba Matjaž Zevnik / Foto: Luka Vovk, arhiv KK Kranj

Ekipa je spremenjena in pomlajena. Ostali so le Jaka Vovk, Luka Zihlerl, Bine Lotrič in Leon Šarc, v klub se vrača Matej Drinovec, iz starejših mladincev sta se priključila Maks Cvjetičanin in Andrej Černe, iz drugih klubov Luka Jablanovec, Vid Jeromel in Luka Turkulov, iz smučarskih vrst pa Enej Mertelj. Trenirali bodo pod vodstvom Uroša Repšeta, ki je po zaključku tekmovalne kariere predsedal v trenerske vode in pred kratkim uspešno zaključil trenerski izpit in diplomiral v centru UCI. »Matjažu Zevniku se zahvaljujem za zaupanje pri treniranju članske ekipe, ki jo bova letos vodila še s skupnimi močmi. Moj cilj je predvsem, da bo ime Kranj v kolesarstvu pomenilo to, kar je pomenilo včasih. Poudarek bo na razvoju mladih, zagotavljanju najboljših možnosti za razvoj v vrhunske kolesarje in jih predvsem poučiti o načinu življenja pravega športnika. Vsakega kolesarja obravnavam na individualni ravni,

ki je bil imenoval za trenerja slovenske moške mladinske reprezentance.

Članska ekipa kranjskega kluba bo po dolgih letih prizadevanj direktorja kluba Matjaža Zevnika znova kontinentalna. »Zame je to velik napredek. Za prehod na kontinentalno raven smo se odločili zaradi več dejavnikov. Lažje je dobiti dirke, velik plus pa je tudi to, da bomo lahko po toliko letih spet samostojno dirkali na največji slovenski dirki – dirki Po Sloveniji in s tem dostojno predstavili naše sponzorje. Prav tako upamo, da bo lažje priti do novih sponzorjev, saj smo kot kontinentalna ekipa zanje bolj zanimivi. Postavili smo petletni plan, v katerem računamo, da bo ekipa dozorela in zmagovala tudi na največjih dirkah. V teh letih se ji bo pridružil tudi kar nekaj obetavnih mladincev, vodenje kluba pa bom počasi prepustil mlajšim generacijam,« pojasnjuje Zevnik.

Kranjčani so bili zadnjič kontinentalna ekipa v sezoni 2013.

HK Triglav premagal HD Hidria Jesenice

Kranj – V mednarodni hokejski ligi IHL so se v torek v Kranju pomerili hokejisti HK Triglav in HD Hidria Jesenice. Boljši so bili domačini, ki so slavili s 7 : 4 (4 : 0, 2 : 1, 1 : 3) in vpisali prve tri točke v drugem delu tekmovanja. Včeraj so tekmo rednega ligaškega dela v članskem državnem prvenstvu v Podmežakli odigrali hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice in HKMK Bled. Rezultat do zaključka redakcije še ni bil znan. Novo in zadnjo tekmo rednega ligaškega dela pa bodo Jeseničani, ki tudi vodijo na lestvici, odigrali že danes. Ob 19. uri bodo gostili HK Slavija Junior.

Športnika leta sta Garnbretova in Pogačar

◀ 1. stran

VILMA STANOVNIK

Ljubljana – Izvrstni kolesar Tadej Pogačar s Klanca pri Komendi, ki je tudi prvi na lestvici Mednarodne kolesarske zveze (UCI), zmagovalac Dirke po Franciji in bronast na cestni dirki na olimpijskih igrah v Tokiu, je prvič postal slovenski športnik leta. V glasovanju je dobil 262 točk. Drugi je bil zmagovalac prejšnjih dveh let Primož Roglič, tretji pa košarkarski zvezdnik Luka Dončić.

»Rad dirkam in se želim dokazati na vseh preizkušnjah. Posledica tega so zmage, stopničke pa tudi nagrade,« je ob tem povedal Tadej Pogačar, ki ga na prireditvi ni bilo, priznanje pa so prevzeli starši.

Je pa bila minuli torek na podelitvi v Cankarjevem domu najboljša športnica leta in najboljša športna plezalka sveta Janja Garnbret, ki je to priznanje

Tadej Pogačar je prvič postal športnik leta. Priznanje so prevzeli njegovi starši. / Foto: Gorazd Kavčič

dobila tretjič. Garnbretova je ob enem dobitnica prve zlate olimpijske medalje v zgodovini tega športa. V glasovanju je prejela 333 točk. Druga je bila judoistka Tina Trstenjak, srebrna v kategoriji do 63 kg na olimpijskih igrah. Tretje mesto je pripadlo smučarski skalki Niki Križnar iz Delnic v Poljanski dolini, ki je bila v minuli sezoni zmagovalka skupnega seštevka

svetovnega pokala ter dobitnica dveh medalj na svetovnem prvenstvu.

Košarkarska reprezentanca Slovenije je drugič v zadnjih štirih letih osvojila naziv ekipe leta, priznanje pa je prevzel generalni sekretar Košarkarske zveze Slovenije Rašo Nesterović. Leta 2017 so osvojili naslov evropskih prvakov, letos pa so se na olimpijskih igrah uvrstili na četrto mesto.

Priznanjem za najbolj obetavno mlado športno osebnost je prejel mariborski odbojkar Rok Možič, Franček Gorazd Tiršek, dobitnik dveh paraolimpijskih medalj, pa je prejel posebno priznanje za invalida leta.

Prireditve se je udeležil tudi predsednik države Borut Pahor, ki je pred tem sprejel športnike v predsedniški palači skupaj z ministrico za izobraževanje, znanost in šport Simono Kustec. Ob tem sta poudarila pomen športa v državi in pohvalila športnike, ki z uspehi navdušujejo širšo javnost.

Priznanja Društva športnih novinarjev Slovenije (DŠNS) za najboljše športnike je izdelala Skupina SIJ, Slovenska industrija jekla, oblikoval jih je Luka Tratnik.

Društvo športnih novinarjev Slovenije je prireditev tudi letos organiziralo skupaj z Radiotelevizijo Slovenija in Olimpijskim komitejem Slovenije, ki je ob tej priložnosti podelil olimpijske plamenice.

Rokometaši bodo začeli priprave

Ta teden se je od nastopov na svetovnem prvenstvu v Španiji poslovila naša ženska rokometna reprezentanca, moška reprezentanca pa bo prihodnji teden začela priprave na evropsko prvenstvo.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Naša ženska rokometna reprezentanca je v začetku tedna s porazom proti Srbiji zaključila nastope na svetovnem prvenstvu v španskem Granollersu. Slovenija je v skupinskem delu letošnjega premagala Črno goro z 28 : 18, z Angolo se je razšla z neodločenim izidom 25 : 25 ter izgubila proti Franciji z 18 : 29. V glavnem delu tekmovanja je igrala neodločeno z Rusijo (26 : 26), na zadnjih dveh tekmah pa je najprej izgubila proti Poljski s 26 : 27, v ponedeljek pa še proti Srbiji s 25 : 31.

Sicer pa je naša reprezentanca v Španiji tokrat sedmič nastopila na svetovnem prvenstvu in osvojila končno 16. mesto. Najboljšo uvrstitev doslej je dosegla na Hrvaškem leta 2003, ko je zasedla osmo mesto.

Ta teden pa je selektor naše moške reprezentance Ljubomir Vranješ na novinarski konferenci pred začetkom priprav na prihajajoče evropsko prvenstvo predstavil spisek rokometošev, ki bodo konkurirali za nastope na turnirju stare celine. Na Vranješevem seznamu 21 igralcev so vratarji Jože Baznik (Cesson Rennes),

Miljan Vujović (Celje Pivovarna Laško), Urban Lesjak (Hannover) in Urh Kastelic (Göppingen), krilni igralci Gašper Marguč (Veszprem), Blaž Janc (Barcelona), Tilen Kodrin (Celje Pivovarna Laško) in Tilen Sokolič (Gorenje Velenje), zunanji igralci Borut Mačkovšek, Nik Henigman (oba Pick Szeged), Staš Skube (Meškov Brest), Vid Levč (Slovenj Gradec 2011), Jure Dolenc (Limoges), Miha Zarabec (Kiel), Rok Ovniček (Nantes), Domen Makuc (Barcelona), Tadej Kljun (Benfica) in Matic Grošelj (Chartres) in krožni napadalci Vid Poteko, Matic

Suholežnik (oba Celje Pivovarna Laško) in Blaž Blagočinšek (Veszprem).

Pripravljalno obdobje se bo za slovenske reprezentante začelo v nedeljo, 26. decembra, ko se bodo zbrali v Zrečah. V času pred odhodom v Debrecen, kjer jo 13. januarja čaka prvi dvoboj turnirja s Severno Makedonijo, bo zasedba Slovenije odigrala tri pripravljalne tekme. S Hrvaško se bo 29. decembra ob 18. uri pomerila v celjski dvorani Zlatorog, z Italijo 5. januarja ob 20. uri v trboveljski dvorani Polaj ter 7. januarja ob 19. uri še na koprski Bonifki.

Odločeni osvojiti pokalno lovoriko

JOŽE MARINČEK

Kranj – Jutri bodo vaterpolisti končali tekmovanje v pokalu Slovenije. V finalu, ki se bo ob 18. uri začel v bazenu Kodeljevo v Ljubljani, se bosta pomerila AVK Triglav in VK Ljubljana Slovan.

Vaterpolisti AVK Triglav bodo nastopili v nekoliko okrnjeni postavi, saj v moštvi ne bo njihovega najboljšega strelca v dosedanjih tekmah pokala Slovenije Jana Justina, ki čaka na operacijo kile in bo še najmanj dva meseca odsoten. »Kljub temu je naš cilj, da

osvojimo ta naslov in vrnebo primat najboljšega v državi ponovno v Kranj. Že v dosedanem tekmovanju smo pokazali, da smo najboljši,« o finalu razmišlja pomočnik trenerja AVK Triglav Jaka Mikoletič in dodaja: »Drugi igralci bodo morali prevzeti veliko

odgovornosti in tekmo odigrati najbolje. Naši mladi fantje so sedaj izkušenejši, saj so odigrali tudi že tekme v Jadranski ligi. Vemo, da je finalna tekma le ena in da ni popravnega izpita. Poznamo nasprotnika, vemo, od kod prihajajo največje nevarnosti.«

Kranjčani so se pokalne lovorike veselili že 16-krat, Ljubljanačani trikrat.

Proizvodnjo prilagajajo dnevnim cenam elektrike

Visoki stroški energije vplivajo na poslovanje podjetij, ki so energetske intenzivna. Eno takšnih je tudi SIJ Acroni Jesenice, kjer stroški energije predstavljajo že četrtno celotnih stroškov.

URŠA PETERNEL

Jesenice – SIJ Acroni z Jesenic je eden največjih porabnikov energije, zlasti elektrike, v državi. Kaj čedalje višje cene energentov pomenijo za podjetje in njegovo poslovanje?

Glavna energenta v celotni Skupini SIJ, pod okrilje katerega spada tudi SIJ Acroni, sta električna energija in zemeljski plin. In če je strošek električne energije in zemeljskega plina pred podražitvami predstavljal med osem in devet odstotkov v skupnih stroških, po trenutnih cenah predstavlja že najmanj četrtno, je pojasnil Slavko Kanalec, izvršni direktor za proizvodnjo, tehnologijo, investicije v Skupini SIJ. Zaradi izredno dragih energentov so celo prisiljeni proizvodnjo prilagajati dnevnim cenam elektrike.

In kako bodo višje cene energentov vplivale na poslovanje? Kot je pojasnil Kanalec, trenutno višje cene energentov (pa tudi jeklenega odpadka in legirnih elementov) v Skupini SIJ v skladu s poslovnim modelom uravnavajo s cenami proizvodov, in sicer po vnaprejšnjem dogovoru s kupci. »Vendar pa si težko predstavljamo, da bi tudi v prihodnje lahko to poviševanje v celoti prenesli na kupce,« je dodal.

Ob tem pa je opozoril, da je slovenska energetska intenzivna industrija ob vedno

Proizvodnja SIJ Acroni je energetske intenzivna, glavna energenta sta elektrika in zemeljski plin. A ob enem pri proizvodnji nastaja toliko odvečne toplote, da bi z njo lahko ogrevali Jesenice. / Foto: Gorazd Kavčič

bolj zaostrenih razmerah na energetske trgu že večkrat poudarila nujnost ukrepov na ravni države. Tako so prek Gospodarske zbornice Slovenije dali več predlogov, a po Kanalec's besedah za zdaj žal še ni bilo odziva.

Po nekaterih izračunih SIJ Acroni na leto proizvede toliko odpadne toplote, da bi to zadostovalo za ogrevanje več kot petsto stanovanj. V Skupini SIJ na vprašanje, kako daleč so projekti izrabe odvečne energije za ogrevanje Jesenic, niso odgovorili.

»Tržni pogoji so za nas in našo konkurenco primerljivi, zato od države pričakujemo, da uvede podobne ukrepe, kot se izvajajo v ostalih članicah EU, ter nam s

tem omogoči, da poslujemo v primerljivem poslovnem okolju kot naši konkurenti,« je dodal.

Da bi v prihodnje zagotovili večjo energetske učinkovitost, načrtujejo vlaganja v razogledenje in v tako

imenovano BAT (Best Available Technology), ki zagotavlja tudi najučinkovitejšo in okolju najprijaznejšo izrabo energije pri vseh delovnih procesih.

Do delnic le še do konca leta

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Državljeni so v okviru lastninskega preoblikovanja podjetij in denacionalizacijskih postopkov pridobili delnice in obveznice, ki so bile knjižene na začasni, registrski račun pri KDD – Centralni klirinški depotni družbi. KDD je registrske račune ukinila – septembra 2016 za podjetja, 1. januarja 2017 pa še za fizične osebe. Imetniki so takrat vrednostne papirje lahko prenesli na trgovalni račun pri eni od bank ali borzoposredniških družb ali na opustitveni račun pri KDD, lahko pa

so jih pustili na KDD in jih je ta prenesla v sodno hrambo. Na podlagi sprememb zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih je KDD 1. septembra 2019 začela postopek prenosa vrednostnih papirjev, ki so ostali na ukinjenih registrskih računih, na skupni namenski račun za prenos na Kapitalsko družbo – KAD. Vrednostni papirji bodo na namenskem računu le še do konca letošnjega leta, nato pa jih bo KDD prenesla na KAD. Iz KDD ob tem opozarja imetnike vrednostnih papirjev, da imajo torej samo še dva tedna, to je

do 31. decembra, čas, da jih prevzamejo. Zahtevo za to morajo oddati s priporočeno pošto na naslov KDD.

Na namenskem računu za prenos na KAD ima vrednostne papirje še okoli petdeset tisoč upravičencev, skupna vrednost njihovih delnic in obveznic znaša skoraj 15 milijonov evrov, še nekaj manj kot štiri milijone evrov pa je sredstev, ki so se nabrala z donosi, izplačili in denarnimi nadomestili. Med vrednostnimi papirji so tudi delnice Krke, Petra in Zavarovalnice Triglav, ki sicer kotirajo na Ljubljanski borzi.

Jubilej farmacevtov

Družba Lek v letošnjem letu zaznamuje 75 let delovanja, praznujejo pa tudi 25 let Novartisa in 15 let od odobritve prvega podobnega biološkega zdravila, ki so ga razvili strokovnjaki Sandoza.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Lek, ki velja za prvo sodobno farmacevtsko podjetje pri nas, letos zaznamuje 75 let delovanja. Ustanovljena je bila leta 1946, prvi nalogi pa sta bili obogatitev izbora izdelkov in povečanje količine doma izdelanih zdravil. Družba s sedežem v Ljubljani, ki deluje tudi na lokaciji v Mengšu, je od leta 2002 del skupine Novartis, ki glede na globalno prodajo predstavlja drugo največje farmacevtsko podjetje na svetu. Kot pravi v podjetju, je Novartis od leta 2003 v Slovenijo vložil več kot 2,7 milijarde evrov, v zadnjih devetih letih pa so zaposlili več kot 3350 ljudi, kar jih uvršča med največje zaposlovalce pri nas.

V tem letu obeležujejo tudi 25-letnico obstoja Novartisa ter 15 let od odobritve prvega podobnega biološkega zdravila, ki so ga

interdisciplinarnih ekip Novartisovih strokovnjakov in znanstvenikov ter raziskovalcev Fakultete za farmacijo Univerze v Ljubljani, Fakultete za strojništvo Univerze v Mariboru in Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Pri-

Ob jubilejih so namenili sto tisoč evrov za raziskave in boj proti raku.

morskem; 25 tisočakov pa so namenili za preprečevanje raka in izboljševanje zdravlja onkoloških bolnikov. Del sredstev bodo namenili Zvezi slovenskih društev za boj proti raku za nakup sodobnega digitalnega videokoposkopa za prepoznavanje predrakavih sprememb materničnega vratu za Splošno bolnišnico Slovenj Gradec,

Borut Pahor in Robert Ljolo z rektorji univerz v Mariboru, na Primorskem in v Ljubljani prof. dr. Zdravkom Kačičem, prof. dr. Klavdijo Kutnar in prof. dr. Gregorjem Majdičem.

razvili strokovnjaki Sandoza, ki je danes del Novartisove divizije.

Obletnice so počastili v Centru vesoljskih tehnologij Hermana Potočnika Noordunga v Vitanju. Pridružil se jim je tudi predsednik Borut Pahor, ki je v svojem nagovoru poudaril: »Kar imate danes, ni nastalo čez noč. Vaše podjetje je tako staro, da se je nekoč imenovalo 'tovarna zdravil'. In tako novo, da je treba za današnja poimenovanja izumljati nove izraze. Ves ta čas, od prvih začetkov tovarne Lek do danes, ko igrate na svetovnem prvenstvu, skrbite za okolje, v katerem ste nastali in v katerem delujete.«

Ob pomembnih obletnicah so univerzam v Mariboru, na Primorskem in v Ljubljani namenili 75 tisoč evrov za razvojne projekte, ki bodo nastali v sodelovanju

del pa za izboljšanje zdravstvenih možnosti onkoloških bolnikov, ki prihajajo na zdravljenje v Ljubljano.

Kot je ob tej priložnosti povedal Robert Ljolo, predsednik uprave Leka in predsednik Novartisa v Sloveniji, so v družbi ponosni na tesno povezanost s slovenskimi znanstveniki in akademskimi ustanovami, saj se zavedajo, da je ključ do prebojnih inovacij ravno v povezovanju z zunanji strokovnjaki. »Le tako lahko najučinkoviteje uresničujemo svoje poslanstvo soustvarjanja medicine za izboljšanje in podaljševanje življenja ljudi po vsem svetu. Sredstva, ki smo jih namenili slovenskim javnim univerzam, so izraz želje po uspešnem in plodnem sodelovanju s slovensko akademsko skupnostjo tudi v prihodnosti,« je še povedal Ljolo.

Pogrešan že teden dni

SIMON ŠUBIC

Medvode – Medvoške policiste so obvestili, da svojci pogrešajo 64-letnega Zdravka Jagodica iz Ljubljane. Nazadnje so ga videli minuli petek v Vodichah.

Pogrešani je visok okoli 175 centimetrov, močnejše postave, sivo-belih las s srednje dolgo belo brado in sivo-rjavih oči. Oblečen naj bi bil v temno modro bundo, rjave džins hlače, temno modro pleteno kapo in temno modre rokavice, obut pa v črne visoke zimske čevlje. Zaradi bolezenskega stanja težko hodi.

Policisti prosijo vse, ki bi karkoli vedeli o pogrešani osebi, da podatke sporočijo

Zdravka Jagodica so nazadnje videli v Vodichah.

na najbližjo policijsko postajo ali Policijsko postajo Medvode na (01) 361 94 40 ali pokličejo na interventno številko 113 oziroma anonimni telefon policije 080 1200.

Denarnico vzeli iz vozička

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski policisti so v sredo obravnavali prijavo tatvine denarnice. Kot so ugotovili, je stranka v trgovini denarnico odložila v nakupovalni voziček, kar je izkoristil nekdo s slabimi nameni. Denarnico so kasneje našli pred trgovino, a v njej ni bilo več bančne kartice.

Policisti, ki postopek še vodijo, pozivajo k previdnosti pri odlaganju stvari: »Lastnina naj bo pod nadzorom lastnika in nikoli odložena na način, ki bi omogočal izvršitev priložnostne tatvine, na primer na mizi, v košarah, nakupovalnem vozičku, v obešeni jakni na javnem prostoru, nezaklenjeni garderobi itd.«

Veliko povoženj divjadi

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti opozarjajo voznike, naj bodo pozorni na divjad na cesti. V zadnjih dneh so namreč obravnavali povečano število povoženj divjadi.

Policijska uprava Kranj poroča, da je bilo v nedeljo prijavljenih šest povoženj divjadi na cestah, v ponedeljek pet, v torek kar enajst in v

sredo tri. Zgodila so se predvsem na lokacijah, kjer ceste potekajo mimo gozdov in travnikov. Policisti zato pozivajo k prilagojeni hitrosti vožnje na takih območjih, posebej pa na cestnih odsekih, kjer na divjad opozarja prometna signalizacija, silhuete ali modri odsevnik. Vozniki morda lahko takšne nesreče preprečimo, divjad je zagotovo ne more, pravi.

Med gradnjo se je na delavca podrl nadstrešek

Kranj – V sredo popoldan se je na Škofjeloški cesti v Stražišču pri Kranju pri gradnji podrl nadstrešek in padel na delavca. Poleg reševalcev Nujne medicinske pomoči in policistov so posredovali tudi kranjski poklicni gasilci, ki so pomagali pri prenosu poškodovanega delavca in policistom osvetlili kraj nesreče. Po ugotovitvah policistov je do podrtja prišlo zaradi napake med gradnjo.

Trčenje na avtocesti

Domžale – V torek okoli 8.30 je na štajerski avtocesti pri uvozu Domžale prišlo do prometne nesreče med štirimi vozili. Povzročil jo je voznik tovornega vozila, ki je zaradi prekratke varnostne razdalje trčil v ustavljalno se vozilo pred seboj, tega pa je nato odbilo še v ograjo in dve vozili pred njim. Voznik in sopotnik v drugem vozilu sta se lažje poškodovala.

Niso hoteli plačati računa

Kranj – Kranjski gostinec je v sredo poklical policiste, ker mu štiri stranke niso hotele plačati računa. Prihod policistov je očitno zalegel, saj je bil račun naposled le poravnal. Med postopkom se je ena oseba nedostojno vedla do policistov, zato so zoper njo uvedli prekrškovni postopek.

Odvetniki bodo znova brezplačno svetovali

Odvetniška zbornica Slovenije v ponedeljek pripravlja tradicionalno akcijo Dan odvetniške pravne pomoči pro bono. Na Gorenjskem bo brezplačne pravne nasvete delilo trinajst odvetnikov.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kot vsako leto bo tudi letos Odvetniška zbornica Slovenije svoj praznik, ko je iz deželne postala nacionalna zbornica, zaznamovala z akcijo Dan odvetniške pravne pomoči pro bono. Enajsti dan brezplačne odvetniške pravne pomoči bo potekal v ponedeljek pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja.

Dan odvetniške pravne pomoči pro bono je namenjen predvsem posameznikom, ki so pomoči najbolj potrebni in ki si zaradi svojega težkega finančnega položaja ne upajo prestopiti praga njihovih pisarn. V letošnji akciji bo ponovno sodelovalo veliko število slovenskih odvetnikov, ki bodo državljanom pojasnili splošne informacije v zvezi z njihovimi pravnimi vprašanji in jim predstavili pravne možnosti za njihovo rešitev. Njihov seznam je objavljen na spletni strani Odvetniške zbornice Slovenije. Na seznamu se nahaja tudi trinajst odvetnic in odvetnikov iz Gorenjske oziroma iz Območnega zbora Kranj.

Na Gorenjskem bo brezplačno pravno pomoč v ponedeljek nudilo trinajst odvetnic in odvetnikov. / Foto: arhiv GG

»Odvetniki se zavedamo, da v teh težkih časih omejitve in izolacije državljanji še posebej potrebujejo našo pravno pomoč. Pro bono (brezplačno) pravno pomoč bomo odvetniki nudili v odvetniških pisarnah, po telefonu, elektronski pošti ali po videokonferencah,« so sporočili z Odvetniške zbornice Slovenije. V zbornici priporočajo vsem, ki si želijo pravno pomoč, da zaradi večje

učinkovitosti z izbranim odvetnikom stopijo v stik še pred dogodkom in pridobijo termin za svoj obisk. Pri tem se sklicujte se na dan odvetniške pravne pomoči pro bono. Prav tako predlagajo, da izbranemu odvetniku vnaprej dostavite morebitno dokumentacijo in svoj opis problema.

Odvetniki bodo občanom posredovali predvsem splošne informacije o problemu

oz. sporu in jim pojasnili pravne možnosti, ki jih v konkretnem primeru omogoča zakonodaja in sodna praksa. »Pripominjamo, da lahko odvetniki ljudem, ki že imajo pooblaščenca, vendar želijo brezplačno preverjati njihovo delo ali pa se izkaže, da zgolj preverjajo odgovore na svoja vprašanja pri več odvetnikih, pravno pomoč v okviru te akcije tudi odklonimo,« opozarjajo v zbornici.

Več kot štiristo opitih voznikov

Slovenski policisti so v enotedenskem nadzoru, ki je prejšnji teden potekal v okviru preventivne akcije, odkrili 406 voznikov, ki so za volan sedli opiti.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V nedeljo se je iztekla že tretja letošnja nacionalna preventivna akcija za preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih snovi v prometu. V tem času so slovenski policisti odredili 13.013 alkotestov, od katerih jih je bilo 406 pozitivnih, so sporočili z generalne policijske uprave.

Od 406 udeležencev, ki so »napihali«, je 247 voznikom rezultat alkotesta pokazal do 0,52 mg alkohola na liter izdihanega zraka, 159 pa nad to mejo. Štirinajst voznikov je alkotest odklonilo. Osem opitih voznikov so policisti pridržali, kar 144 voznikom pa so pogledali skozi prste, saj so od njihovega pridržanja

»Bodite 0.0 voznik in tako izkažite spoštovanje do svojega življenja, do življenja drugih ljudi, pa tudi do požrtvovalnega dela predanih ljudi v zdravstvu,« poziva policija.

odstopili. Začasno so odvzeli 354 vozniških dovoljenj.

Alkohol močno vpliva na kritično presojo za varno udeležbo v prometu, saj se možganski nadzorni centri začnejo izklapljati, večajo se posledice na vidu, ravnotežju in pri reakcijskem času. To ima za volanom številne,

lahko tudi usodne posledice, opozarja policija. Prometne nesreče, povzročene pod vplivom alkohola, zato praviloma prinašajo težke poškodbe, invalidnost, smrt in zaznamujejo premnoge družine.

Zakorakali smo v drugo polovico prazničnega

decembra, ko je več priložnosti za druženja in praznovanja, na katerih se posega tudi po alkoholnih pijačah. Policija vse udeležence v prometu poziva, naj nikar ne vozijo, če so pod vplivom alkohola ali drog. Svetuje tudi strpnost in previdnost na cesti.

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Plovila s spominsko vrednostjo

Klemen Perič iz Podnarta je ljubiteljski modelar, ki ima v svoji zbirki poleg modelov letal tudi modele plovil, in sicer hidrogliner Krila Pirana - Koper, trajekte Krčanka, Sveti Marin in Kačjak, nekaj rekreativnih čolnov in bark. Gre za plovila, ki so zelo natančno izdelana in imajo zanj spominsko vrednost.

MAŠA LIKOSAR

Izdelovanje in spuščanje modelov, sprva zlasti letalskih, je Klemena Periča, člana modelarskega kluba Aeroklub Kranj, pritegnilo že v otroštvu. Oče mu je kupil prvi model letala, a zaradi pomanjkanja znanja in nepoznavanja tehnik letenja se je prva vožnja končala s polomljenim modelom. Kasneje ga je z znanjem opremil sodelavec, ki ga je naučil leteti in manevrirati modele letal. Letalskemu modelarstvu je posvečal veliko pozornosti, a letala niso edina vozila, ki bogatijo njegovo zbirko, ima tudi nekaj vodnih plovil.

Prvi trajekt, ki ga je izdelal, je bil trajekt Krčanka. Vozil je na liniji Krk-Rab pod ladijsko družbo Jadrolinija. »Z nekdanjo ženo sva se odpravljala na dopust na Krk, kjer sem ga prvič videl. Navdušil

me je. Fotografiral sem ga in po fotografijah kasneje izdelal imitacijo, katere proporci se sicer ne skladajo popolnoma z realno podobo,« je pojasnil Perič. Izdelovanja Krčanke se je lotil 23. novembra leta 2005 in jo 15. decembra istega leta dokončal, a model tedaj še ni bil izpolnjen. Lani ga je delno dodelal, letos pa dogradil z detajli. Krstno vožnjo je doživel na jezeru Čukova jama na Bobovku. »Pred izdelavo se temeljito pozanimam o zgodovini modela, ki ga nameravam izdelati. Zberem podatke, kdaj je bil narejen, kdaj je šel v razrez, tehnične podatke in podobno,« je povedal Perič in dodal:

»Zame so vsi modeli neprecenljivi, zato nobeden od njih ni na prodaj. Ljubše mi je samo izdelovanje in rokovanje z lesom. Vsa vodna plovila, ki jim imam, sem vozil le nekajkrat. Večinoma

jih izdelujem ponoči, pri tem sta potrebni velika natančnost in spretnost, hkrati moraš biti obdarjen s kančkom talenta. Veliko pozornosti namenim detajlom, makete so natančno dodelane in so pomanjšana replika realnega,« je povedal Perič.

Po Krčanki se je lotil izdelovanja plovila Sveti Marin, ki je bil del rabske plovbe. »Gre za plovilo v moji zbirki, ki je prevozilo največ voda. Odlično se je izkazal kot reševalni čoln, s katerim sem druga plovila, ki so zaradi tehničnih težav odpovedala sredi jezera, privedel do obale,« je dodal. Sledil je hidrogliner tipa Kometa, ki je bil namenjen za plovbo na morju, vozil je za Kompas in je sovjetskega izvora. Pri določeni hitrosti se dvigne iz vode in drsi na krilih. Perič je izdelal model, imenovan Krila Pirana - Koper v razmerju 1 : 25. »Ta me je obsedel leta 2015,

Foto: Primož Pičulin

Modeli Klemena Periča so vodeni daljinsko, polno operativni in zelo podrobno izdelani.

a dolgo časa zanj nisem dobil načrtov. Šele avgusta leta 2019 sem se mu posvetil in ga dokončal v šestih mesecih. Prva plovba je bila januarja lani na jezeru v Kampu Šobec, a ker vpadni koti površin in kril niso bili v pravem razmerju, mu je uspelo na krilih prevoziti le kakšen meter. Skoraj leto dni sem porabil za testiranje, prilagajanje, krila sem porazrezal in jih izdelal na novo, po originalu. Oktobra lani je bil ponovno na vodi in sedaj se pelje kot pravi hidrogliner. Na svetu naj bi obstajalo le nekaj primerov tega modela – in moj je največji,« je pojasnil.

Kačjak je trajekt, s katerim se je Klemen Perič vozil kot otrok, ko so šli s starši na otok Pag. »To so bili eni

izmed prvih trajektov na Jadranu pod ladijsko družbo Jadrolinija. Prvotno so bili splavi, leta 1954 je bil pravzaprav narejen kot desantni splav jugoslovanske mornarice. Kabino je imel zadaj, krčali so se spredaj. Leta 1970 ga je odkupila Jadrolinija, kjer so ga predelali v civilne namene kot trajekt. Kačjak je bil leta 1993 med državljansko vojsko premeščen na Maslenico, kjer je poleg njega vozil še trajekt Supetar, ki so ga potopili. Kačjak so zadele granate, zato ni bil več vozen z lastnim pogonom. Odpeljali so ga v Punit, kjer so ga razrezali,« je zgodovino Kačjaka, ki je najmlajši model plovil v njegovi zbirki, opisal Perič. Januarja letos ga je začel izdelovati, krstna vožnja je bila

konec novembra na pretočnem jezu v Kampu Šobec, kjer so nastale tudi fotografije prispevka. Izdelan je v razmerju 1 : 33. »Vsi modeli so narejeni iz 4-milimetrske topolove vezane plošče, ki se zelo lepo oblikuje. Spodnji del je iz stirodura, da je vozilo plovno. Vse sem izdeloval po fotografijah in načrtih, ki so moje delo,« je še poudaril Perič, ki proces nastajanja dokumentira ter objavi na forumu in kanalu na YouTube, kjer so med drugim posnetki prvih plovb. »Trenutno imam v izdelavi hidrogliner Krila Dubrovnika v merilu 1 : 15, dolg bo predvidoma dva metra in trideset centimetrov. Težko pa napovem, kdaj bo dokončan, ker je dela še ogromno,« nam je še zaupal Perič.

Hidrogliner Krila Pirana - Koper ter trajekta Krčanka in Kačjak / Foto: Primož Pičulin

Kultura

Županova Micka je v Prešernovem gledališču »dopolnila« dvajset let. **Stran 14**

Zgodbe

Iztok Tomazin v knjigi Na meji prinaša zgodbe o tihotapljenju čez Karavanke. **Stran 15**

Zanimivosti

Zakaj pa ne? je knjigo, ki bo izšla v teh dneh, naslovil David Stegu, doma od Sv. Duha. **Stran 16**

Od petka do petka

Danes bodo v državnem zboru obravnavali interpelacijo okoljskega ministra Andreja Vizjaka. / Foto: arhiv GG

Policija je izvedla hišne preiskave v zvezi z verifikacijo hitrih testov, ki jih uvaža podjetje Majbert Pharm. / Foto: arhiv GG

Predsednik republike Borut Pahor je na dan človekovih pravic sprejel varuha človekovih pravic Petra Svetino. / Foto: Tarrino Petelinšek (STA)

Pred državnimi poslanci dve interpelaciji

SIMON ŠUBIC

Danes Vizjak, v ponedeljek Hojs

Državni zbor bo danes obravnaval interpelacijo ministra za okolje in prostor Andreja Vizjaka, v ponedeljek sledi še interpelacija notranjega ministra Aleša Hojsa. Obe so vložile opozicijske stranke LMSŠ, SD, Levica, SAB in nepovezani poslanci. Za uspeh interpelacije je potrebnih 46 glasov. Interpelacijo Vizjaka so vložili po izbruhu t. i. afere Glupi davki, ki je nastala zaradi objave posnetkov Vizjakovega pogovora s podjetnikom Bojanom Petanom iz leta 2007 o bitki za prevlado v Termah Čatež. Očitke so predlagatelji interpelacije strnili v štiri ključne točke. Očitajo mu nezakonito in netransparentno delovanje v škodo države, neposredno odgovornost za sprejetje okolju škodljive novele zakona o vodah, načrtno omejevanje možnosti stroke in nevladnih organizacij pri pripravi zakonodaje ter favoriziranje »dobičarskih parcialnih interesov na račun javnega interesa«. Vizjak v odgovoru na interpelacijo vse očitke zavrača kot neutemeljene, »ker nimajo osnove na resničnih dejstvih in konkretnih podatkih in ker v sami obrazložitvi predlagateljev

interpelacije ni na kakršen koli način konkretizirano in dokazano, da bi pri svojem delu kot minister za okolje in prostor kršil katere koli zakonske in druge pravne podlage, ki urejajo področje okolja in prostora, ter na tak način ravnal neodgovorno, netransparentno in v škodo okolja oziroma države«.

Interpelacija notranjega ministra Aleša Hojsa vsebuje sedem točk. Med drugimi mu opozicijski poslanci očitajo odgovornost za soustvarjanje izrednih razmer v državi in policijsko nasilje, ponižujoč, ignorantski in nestrokovni odnos do splošne in strokovne javnosti ter politizacijo in militarizacijo policije. Predlagatelji navajajo tudi sum storitve kaznivega dejanja oziroma opustitve dolžnega ravnanja, ki je povezan s Hojsovim tvitom, da mu je bil posnetek prisluha pogovora Vizjaka in Petana predstavljen že pred časom. Tudi Hojs, ki je eno interpelacijo septembra lani že prestopil, vse očitke zavrača, saj da dela v skladu z zakonom in ustavo.

Preiskava sumov glede hitrih testov

V torek je policija na dvanajstih lokacijah po Sloveniji izvedla hišne preiskave v zasebnih in poslovnih prostorih zaradi suma storitve

kaznivega dejanja zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic. Po poročanju medijev je predkazenski postopek povezan z verifikacijo hitrih testov, ki jih uvaža podjetje Majbert Pharm. Na policiji so pojasnili, da preiskovalci Nacionalnega preiskovalnega urada (NPU) obravnavajo sum kaznivega dejanja zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic pri vodenju javnega naročila zoper štiri uslužbenice državnega organa s sedežem v Ljubljani in odgovorno osebo gospodarske družbe z območja Ljubljane. V postopku javnega naročila je bila gospodarska družba izbrana kot najboljši ponudnik, čeprav ni izpolnjevala formalnih razpisnih pogojev iz javnega naročila, s čimer ji je bila pridobljena nepremoženjska korist v obliki posla za nakup medicinskega pripomočka, so zapisali. Preiskovalci nadalje obravnavajo sum kaznivega dejanja oškodovanja javnih sredstev zoper tri uslužbenice državnega organa in eno osebo iz javnega zavoda, ki je bilo storjeno, ker pogodba ni bila prekinjena zaradi neustrezne dobave medicinskega pripomočka s strani gospodarske družbe. Ocenjena protipravna premoženjska korist, ki je nastala s storitvijo kaznivega dejanja oškodovanja javnih

sredstev, znaša približno 1,2 milijona evrov.

Pahor sprejel Svetino

Predsednik republike Borut Pahor je pred tednom dni, na mednarodni dan človekovih pravic, v predsedniški palači sprejel varuha človekovih pravic Petra Svetino. Po srečanju je poudaril, da je ves demokratični svet utemeljen na svobodi, celotna kompozicija našega življenja pa je zgrajena na predpostavki številnih svobod. »Razumemo tudi, da svobode niso absolutne, predvsem pa, da so omejene s svobodami in pravicami drugih. V običajnih razmerah, v svobodnem in demokratičnem svetu s svobodo, pravico in njunima omejevanjema ni težav,« je povedal. Težava nastane, je dodal, ko razmere niso običajne. »Pravne norme zagotavljajo, da zaradi neobičajnih razmer ni kaotičnega ukrepanja in nas varujejo pred samovoljami. Morda niso idealne, a moramo zaupati tistim, ki presojo o njih in njihovem spoštovanju,« je dejal. Po besedah Svetine je zelo pomembno zavedanje človekovih pravic, v katere je epidemija covid-19 močno posegla, a se moramo hkrati zavedati, da je vsak od nas odgovoren za to, da to krizo premagamo.

Slovinci v zamejstvu (829)

Nagrade za raziskovalne naloge

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu je tudi letos objavil nagradni natečaj, tokratni je že dvajseti, za diplomsko, magistrsko in doktorska dela s področja Slovencev v zamejstvu in Slovencev v izseljenstvu. Namen natečaja je spodbujanje raziskovalne dejavnosti dodiplomskih in podiplomskih študentov na področju zamejske in izseljenške tematike in krepitev zavesti o njeni pomembnosti za ohranjanje slovenske identitete v matični domovini in zunaj njenih meja. V poštev pridejo dela, zagovarjana med 1. januarjem in koncem decembra letos. Napisana morajo biti v slovenščini, lahko pa tudi v italijanščini, nemščini, hrvaščini, francoščini,

angleščini ali v španščini, vendar jim mora biti priložen od 60 do 150 vrstic dolg povzetek v slovenščini. Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu bo dela sprejemal do vključno 28. februarja prihodnje leto, rezultati pa bodo znani najkasneje do konca septembra prihodnje leto. Pojasnila dajejo na telefonu (00386)01 230 80 18 ali na elektronskem naslovu pr.urad.slovinci@si. Na dosedanje natečaje je prispelo nad 350 diplomskih, magistrskih in doktorskih del.

Več pomoči z Dunaja

Včeraj je bila na Dunaju seja sosveta za slovensko narodno skupnost pri uradu zveznega kanclerja (BKA). Na njej so sklepali o

pomoči kanclerjevega urada slovenski narodni skupnosti za leto 2022. Ta je večja kot pretekla leta in znaša dobrih 1,8 milijona evrov. Kot je povedal predsednik sosveta in župan občine Globasnica Bernard Sadovnik, so se predstavniki slovenskih organizacij na Koroškem dogovorili za način delitve sredstev in bo tako pred odločevalci enoten in usklajen predlog. Kanclerjev urad je postavil zapletenejša merila za delitve, ki jih bodo skušali poenostaviti. Razveseljivo je, da bo na voljo več denarja za vzdrževanje in obnovo kulturnih in drugih domov za delovanje slovenske narodne skupnosti. Pomoč Dunaja koroškimi Slovincem je bila do letos problematična. Nad dvajset let se ni

Ministrca za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch je v svojem mandatu obiskala večino držav, v katerih živijo Slovenci. / Foto: Gorazd Kavčič

Bernard Sadovnik, župan občine Globasnica in predsednik sosveta za Slovence pri uradu zveznega kanclerja na Dunaju / Foto: Gorazd Kavčič

povišala, tako da so slovenske organizacije in društva lahko delovala predvsem zaradi pomoči iz Slovenije. To je bilo v nasprotju z avstrijsko zakonodajo, po kateri je Dunaj odgovoren za nemočno delovanje v državi življenjskih manjšin. Letos je končno tudi Dunaj bolj velikodušno »odprl denarnico«. Slovenci

upajo, da to ni bilo enkratno dejanje, ampak se bo pomoč povečevala. Tako je napisano tudi v precej obsežnem »manjšinskem delu« koalicijske pogodbe med Avstrijsko ljudsko stranko in Zelenimi, pri katerih je »govornica« za manjšine poslanka koroška Slovenka Olga Voglauer.

Po svetu

Gremo na Havaje!

Ne, žal ne gremo. Pred osemdesetimi leti so šli tja Japonci, napadli so Pearl Harbor in tako prisilili ZDA v vojno, kar je bilo za napadalce usodno. Kakšno pa je razmerje sil na obeh straneh Tihlega oceana danes, ko sta ZDA in Japonska zaveznici?

MIHA NAGLIČ

Napad na Pearl Harbor

Obnovimo najprej osnovna dejstva o tem napadu. »Napad na Pearl Harbor je bil japonski letalski in pomorski napad na ameriško pomorsko oporišče Pearl Harbor na otoku Oahu na Havajih. Do napada je prišlo v nedeljo, 7. decembra 1941, ko so japonska letala in podmornice brez opozorila napadli tam zasidrano ameriško tihomorsko ladjevje. V dveh zaporednih zračnih napadih je bilo uničenih 188 ameriških letal, 18 vojaških ladij je bilo potopljenih ali težje poškodovanih, mrtvih je bilo 2.402, ranjenih pa je bilo okoli 1.250 ameriških vojakov in civilistov. Napad je bil z vidika zmage popoln uspeh japonske mornarice, vendar pa ni imel nobene taktične vrednosti, saj letalonosilk, ki so bile glavne tarče napada, tistega usodnega dne ni bilo v pristanišču. Dejansko sta bili v napadu uničeni le dve relativno stari bojni ladji, vse ostale poškodovane ladje pa je Američanom v kratkem roku uspelo popraviti. Nedotaknjena so ostala tudi številna skladišča goriva in ostale kopenske naprave. Napad je bil povod, da so ZDA vstopile v drugo veliko vojno,

s čimer je konflikt, ki je bil dotlej bolj ali manj evropskega značaja, postal svetoven.«

Zakaj so napadli

Obnovimo tudi vedenje o tem, zakaj je do tega napada sploh prišlo. »Japonski je bilo usojeno, da slej ko prej trči z ZDA. Vzroke za spopad med tema dvema velesilama je treba iskati v drugi polovici 19. stoletja, ko je Japonska postala ne le dežela vzhajajočega sonca, temveč tudi nova vzhajajoča azijska velesila. Bliskovit razvoj japonskega gospodarstva je na majhnem otočju povzročil kronično primanjčevanje strateških surovin, zato je Japonska začela iskati nove vire in kmalu prišla v spor z drugimi velesilami, kot sta bili Kitajska in Rusija. V želji po zavojevanju novih ozemelj se je ob izbruhu prve svetovne vojne pridružila antanti, ki ji je v zameno za sodelovanje v veliki vojni obljubila nemške tihomorske kolonije. Vendar je ta po koncu vojne dobila le drobtinice, večino ozemelj so namreč dobile ZDA in Združeno kraljestvo, kar je bilo za Japonsko veliko razočaranje. Razmere so se nato za nekaj časa umirile, vendar problemi še zdaleč niso bili rešeni. Do prvega večjega spora med ZDA in Japonsko je prišlo v letih 1931 do 1932, ko

je Japonska zasedla kitajsko Mandžurijo. Leta 1937 pa je zasedla še severno Kitajsko in se dve leti zatem usmerila še proti jugu, kjer je zasedla Hajnan, pri tem pa začela že pripravljati načrte za zasedbo Malaje, Filipinov in Nizozemske Vzhodne Indije. Do spora morda niti ne bi prišlo, če ZDA v tistem času ne bi podpirale Čankajškove kitajske vlade, britanskega, francoskega in nizozemskega kolonializma. Japonci so bili namreč mnenja, da 'Azija pripada Azijcem', v resnici pa jim je šlo le za zavojevanje novih ozemelj, iz katerih bi lahko pridobili nove surovine za svoje rastoče gospodarstvo in vse številnejše prebivalstvo. Padec Francije junija 1940 je dal Japoncem nov zalet, in tako so ti zasedli Francosko Indokino, da bi bila mera polna, pa so 27. septembra podpisali pakt s silama osi Nemčijo in Italijo. Ameriški veleposlanik v Tokiu je pisal predsedniku Franklinu D. Rooseveltu: 'Vse očitneje se mi zdi, da bo spopad nekega dne neizogiben. Glavno vprašanje pri tem je, ali je za nas bolje, da do tega spopada pride prej ali pozneje.'« (Vir: Wikipedija) Diplomatska pogajanja niso bila uspešna, ZDA so prepovedale izvoz vseh surovin in vojnega materiala na Japonsko. Sledila je vojna.

Konflikti ob Pacifiku danes

Vojna na Tihem oceanu se je končala z atomskima bombama v Hirošimi in Nagasakiju, po katerih je Japonska 2. septembra 1945 podpisala brezpogojno kapitulacijo in tako se je druga svetovna vojna končala. Kako pa je ob Pacifiku 80 let po napadu na Pearl Harbor? Kmalu je sledila korejska vojna. V naslednjih desetletjih pa sta ZDA in Japonska postali zaveznici, združil ju je novi in dvojni skupni sovražnik – Sovjetska zveza in Kitajska. Korejska vojna se je končala s premirjem, trajni mirovni sporazum sploh še ni podpisan. Nerešeno je tudi vprašanje Tajvana, ki ga hoče Kitajska znova priključiti. Ta del sveta ostaja trajno krizno žarišče. Glavno pa postaja vprašanje svetovnega primata, saj Kitajska ne zadržuje ambicij, da postane največja sila tega sveta. Letos so ZDA, Združeno kraljestvo in Avstralija sklenili novo pacifiško zavezništvo, poimenovano s kratico AUKUS (= AU + UK + US). Tudi namen tega je omejevanje širjenja kitajskega vpliva v območju Tihlega oceana. Ta ostaja velikansko območje napetosti in konfliktov. Se lahko zgodijo novi Pearl Harbor?

Pogled na Pearl Harbor iz japonskega letala ob začetku napada. V sredini se vidi eksplozija torpeda, ki je zadelo bojno ladjo USS West Virginia. / Foto: Wikipedija

Pogled na Tih ocean z Mednarodne vesoljske postaje (ISS), 20. julija 2003. Od tam se vidijo nevihtni oblaki, gospodarske in politične napetosti pa ne. / Foto: Wikipedija

Prijateljsko srečanje kitajskih in ameriških marincev na krovu kitajskega rušilca Xi'an, nekje na zahodnem Pacifiku, 19. julija 2016. Bo tako tudi ostalo? / Foto: Wikipedija

Nove knjige (618)

Ko jebe

MIHA NAGLIČ

»V prvi polovici oktobra sem bil končno primeren za službo v Vitadomu. Svojih navad nisem nameraval opustiti. Običajno sem vstal okoli pol devetih, v ležernem ritmu postoril vsakdanje drobnarije in bil po štirih urah narej za plemenitejši aktivnosti. Tokrat sem se dvignil ob pol šestih, če pa bi hotel opraviti vse, kakor pritiče, bi spal bore malo. Iz postelje bi bilo treba zlesti že ob treh zjutraj. Šiht se je začel ob sedmih in ritual sem moral modno oklestiti. Standardno sedenje s knjigo na stranišču, imenovanem čitalnica, sem izdatno skrajšal, se oprhal, mačkoma postregel s hrano, na hitro pospravil sobo in

pogledal v nebo. Temačno obzorje so parali bliski. Živčno sem ugasnil komaj prižgano cigareto in se podvzival k avtomatiku. Čim sem ga zajahal, se je uscalo. Pomislil sem, da bi štopal, toda kdo mi bo ustavil v silovitem nalu? Nihče! /.../ Preklinjal sem, topo peljal propadu naproti in si očital, ker se nisem kot sluzasti veljaki prijavil in prenašal, da mi pošta ni bila vročena. S sprenevedanjem bi sankcijo morebiti uspel zavleči do zastaranja, a vedel sem, čemu zame to ni prišlo v poštev. Za razliko od mogotcev nisem premogel keša za zvičajne odvetnike.« (str. 97–98)

Poznate cesto iz Godoviča v Črni Vrh (nad Idrijo)? Si predstavljate Tomaža Kosmača, enega najbolj

posebnih med slovenskimi pisatelji, kako se z legendarnim Tomosovim avtomatikom v največjem neurju pelje po tej cesti? In to ne na kako boemsko misijo, ampak v službo! Če ne poznate nič od tega in če ga še niste brali, vzemite v roke to knjigo in vse vam bo jasno. »Tomaž Kosmač ves čas piše isto pripoved, zato so primerjalne analize njegovih zapisov in tuhtanja o medsebojnih relacijah jalove.« Tako Peter Rezman v spremni besedi z naslovom Kosmo je Tomazovo partizansko ime. Partizanski je tudi njegov odnos do etablirane književnosti, ki ima svoj sedež v Ljubljani. No, odkar njegove knjige izdaja založba Beletrina, to najbrž pomeni, da ga

je spoznala in priznala tudi prestolnica. On pa vztraja v Godoviču oziroma na relaciji Godovič–Idrija in nazaj. V globaliziranem in digitaliziranem svetu to ni več tako daleč stran. Tudi Kosmo že dolgo piše na računalnik, uporablja pametni telefon, je na FB in te reči. Živi pa še naprej to svoje posebno in neodvisno življenje in ga zapisuje v eno in isto pripoved. No, resnici na ljubo, ni ista, so variacije na eno temo, in ta tema je njegovo življenje, vse njegove zgodbe so avtobiografske. Obnavljal jih pa ne bom, raje jih berite ...

Tomaž Kosmač, Ko jebe, Beletrina, Ljubljana, 2021, 180 strani

Kultura

Mickinih dvajset

Županova Micka ima dvajset let. Je samosvoja in odločna, prikupna in živahna, taka, kot smo morda tudi mi sami – slovenska. Nič čudnega, da jo imamo ljudje radi. Gre za legendarno veseloigro Županova Micka, ki jo je aprila leta 2001 na oder Prešernovega gledališča postavil režiser Vito Taufer.

IGOR KAVČIČ

Z Linhartovo gledališko klasiko, humorno zgodbo o preprostem kmečkem dekletu Micki, snubcu njenega stanu Anžetu, nad njim navdušenem očetu županu ter goljufivem mestnem gospodu, ženskam v pihanju na dušo spretne Tulpenheimu, bogati vdovi Šternfeldovki in še kom se je igralški ansambel Prešernovega gledališča publikli doma in po svetu doslej predstavil že 287-krat. Županovo Micko so v dvajsetih letih v povprečju igrali 15-krat na leto, zadnjič sicer pred več kot dvema letoma, z dvema uprizoritvama ta teden torej do okrogle tristotice manjka le še enajst ponovitev. Da je »predstava simpatična, igralci pevsko navdahnjeni, publika navdušena«, se je ob premieri pred dvema desetletjema med drugim zapisalo tu podpisane, in še: »V več kot 200 letih od prve uprizoritve je ta ničkolikokrat uprizorjeni slovenski klasični gledališki tekst, tokrat dobil še novo pomladno podobo, zvesto Linhartovemu zapisu, a svežo – à la Vito Taufer.«

V uvodu v ponedeljkov čudoviti gledališki večer je dramaturginja predstave Marinka Poštrak med drugim povedala, da Županova Micka dokazuje, da vrhunska predstava lahko preživi tudi dolgih dvajset let. »Čas, ki smo mu priča in ki ga ne nazadnje ustvarjamo tudi sami, je v dnevni poplavi informacij krut in neizprosna do gledališkega spomina, saj nove in nove informacije izrinejo tudi eminentne dogodke, še posebej gledališke, v prehitro pozabo. In prav zato je naša Županova Micka, ki je prepotovala ne le številna slovenska mesta in vasi, ampak skočila tudi do Srbije in celo čez ocean, da bi navdušila in nasmejala občinstvo v Argentini, Venezueli in Dominikanski republiki, resnično pravi gledališki čudež,« je dodala; da je Županova Micka še vedno »berhka koker ena slika« in radoživa v svojem humornem prikazu slovenskega karakterja oziroma življa.

Kot je še povedala Poštrakova, ima lepe spomine na tisto obdobje, ko je tudi sama začejala svojo pot v Prešernovem gledališču. Skupaj z Vitom Tauferjem sta dve leti pred tem v podobnem slogu

pripravila že uspešnico Mollièovega Skopuha. »Menila sva, da bo tudi Županova Micka prava za kranjski milje, Vito pa je še posebej vztrajal, da mora biti predstava v prvi vrsti za ljudi. Zato tudi v gorenjščini, seveda pa z neko ostjo, ki se mi tudi danes žal zdi še vedno enako močna, zlasti kar se tiče položaja Micke v svetu, v kakršnem se nahajamo,« pripoveduje dramaturginja in dodaja: »Seveda nas je pri tem vodila neka kritična detekcija slovenskega karakterja, ki se v Županovi Micki kaže v Anžetovi robotosti, enostavnosti, zaradi katere ga Micka ne mara, hkrati pa se ob dvorjenju goljufivega gospoda znajde med tnalom in nakovalom.«

»Micko« imajo že v DNK

Poštrakova poudari, da je igralška ekipa tudi po dvajsetih letih v igri polnokrvna – taka, kot je bila v prvih letih, ko jo je publika z ovacijami sprejela tudi na gostovanjih po Latinski Ameriki. Sicer je prišlo do nekaj sprememb, danes iz prve postave ni več Gregorja Čušina in Matjaža Tribušona, njiju sta kasneje za stalno v vlogah Monkofa in Tulpenheima nadomestila Matjaž Višnar in Borut Veselko. Ob obeh godcih Robertu Kavčiču in Cirilu Robleku so tu vsi nosilci preostalih vlog: šribarja Glažka igra Pavel Rakovec, Šternfeldovko Darja Reichman, župana Tine Oman, Micko in Anžeta pa Vesna Pernarčič in Rok Vihar. Oba sta prav tisto pomlad dobila tudi stalni angažma v Prešernovem gledališču.

Vesna Pernarčič je bila v ponedeljek zvečer enaka kot pred dvajsetimi leti, lahko bi rekli, da je bilo drugo le zelje, ki ga v prvem prizoru tlači v škafo. »O, pa se je v dvajsetih letih marsikaj spremenilo. Če so se nekateri soigralci vmes upokojili, se nam je rodilo tudi nekaj otrok, meni trije, Vesni Slapar dva, oče je postal Rok ... Obe Vesni sva se v vlogi Micke menjali, odvisno od tega, katera od naju je bila na porodniški,« je povedala Pernarčičeva – ob dvestoti ponovitvi sta tako odigrali vsaka pol predstave – in dodala: »Micka se je vsem nam že nekako vklopila v DNK, kar se je videlo tudi po jutranji vaji, ki smo jo opravili tako rekoč brez napak. Micko mi je vedno znova v veselje igrati, tako za šolsko mladino kot za odraslo publiko.« Potrdila je, da so tudi upokojeni kolegi v odlični formi in je ne skrbi za naslednje predstave.

Z njo se strinja tudi Rok Vihar. »Pravzaprav predstave že 12 let sploh ne vadimo, tudi če je vmes leto premora. V Celovcu se nam je zgodilo, da se na vaji pred predstavo nihče ni spomnil svojega besedila. Ko smo začeli predstavo pred publiko, pa je šlo gladko in brez problema. Tako močno ima vsak ponotranjevo besedilo igre.«

Pove, da se je vmes seveda zgodilo tudi dvajset let življenja. »Tudi zato je velik privilegij, da lahko s to predstavo vsakič znova obujam svoje mladostniške spomine. Zaradi te predstave nikoli nisem zares odšel iz kranjskega gledališča, ki tako še vedno ostaja moj prvi resni

Nekoč stebri gledališča, danes upokojenci: Matjaž Višnar, Pavel Rakovec, Tine Oman

igralski domicil. S srcem sem še vedno v Prešernovem gledališču, kjer se počutim kot doma,« po uspešni predstavi, ko je že ne vem katerič na odru z jezo s sekirami zamahnil na tnalno, povedal Rok Vihar, že dolga leta član ansambla SNG Drama Ljubljana.

Gledališki Anže se spominja, da je bil na prelomu tisočletja čas porajajoče se slovenske samozavesti, neke notranje moči, ki jo je želela ujeti tudi predstava. »Kot sem opazoval takratno stanje, je vse to prihajalo iz neke agresije, jeze, zadrstosti, še bolj pa nepopustljivosti in v smislu povedati, da Slovenci pač smo, kakršni smo. Če smo to prepoznavali v duhu takratnega časa, pa žal kaže, da so te energije spet vedno močnejše.«

Tine Oman - Foma je pred 13 leti ob odhodu v pokoj za Gorenjski glas na vprašanje, koliko bo v prihodnje še stopal na gledališki oder, dejal, da kolikor ga bodo povabili. Županova Micka ga je v lik očeta in župana Jaka vabila vedno znova. Tudi tokrat. »Sem se moral kar potruditi. Pred mesecem sem imel operacijo na golši, zato tokrat pri petju nisem bil ravno glasen,« je povedal Mickin odrski oče; ne, z besedilom pa nikoli ni bilo težav, saj so ga v toliko letih že nekako posvojili.

Da je besedilo dolge noči skrito pod vzglavnikom in samo prihaja v glavo, v zanj značilnem duhovitem tonu doda Omanov igralški in upokojenski kolega Pavel Rakovec - Rači, v Županovi Micki šribar, sicer velik ljubitelj žlahtne kapljice in temu primerne imena Glažek. »Danes je bilo čudovito, enkratno. Skoraj si ne morem predstavljati, da pri skoraj osemdesetih še igram,« je angažmaja vesel Rakovec. »Ta predstava je že od vsega začetka taka, kot mora biti. S Tauferjem smo ustvarili Županovo Micko brez nekih novotarij. Prepričan sem, da bi tako podpisal tudi Linhart,« pove Rakovec in vrne vprašanje, kaj menim, ali so tudi starejši igralci še dobri za oder. Ob tokratni predstavi lahko samo priklimam. Ob njiju iz pokoja v igro kot Tulpenheimov prijatelj Monkof prihaja tudi Matjaž Višnar.

To je igralški privilegij

Kot pove Darja Reichman, ki od prve predstave navdušuje v vlogi meščanske gospe Šternfeldovke, so predstavo nazadnje igrali februarja 2019 za odraslo občinstvo v Velikih Laščah. »Izjemen privilegij za igralko ali igralca je, da ima možnost igrati predstavo, ki živi več kot dvajset let. Upam, da bo živela tudi naprej in bomo vsi

v tako dobri formi kot no-coj,« je prepričana sogovornica, ki hkrati poudarja, kako lepo je vsako ponovno srečanje z nekdajnimi upokojenimi sodelavci. »Teater v resnici zaživi takrat, ko so na odru vse generacije. Seveda bi bili mi, ki igramo like, lahko mlajši, tako Šternfeldovka, še posebej pa Anže in Micka, a je to po dvajsetih letih manj pomembno. Res je lepo, kadar imamo te stare predstave, poleg Županove Micke še Muco Copatarico, ko se nam pridružijo tudi naši upokojenci, ki so prepoznavni in so bili toliko let stebri gledališča. Lahko bi jih večkrat angažirali.«

Reichmanova nadaljuje, da gre sicer za lahkotno besedilo, ker pa je jezik pristen in precej drugačen od današnjega, preprosto ne sme biti napake, spotikljaja. »Improvizacija ne pride v poštev, besedilo je treba znati dobesedno. Recimo stavka 'Vi k oblubam in v svate hodite, mene pa doma pustite od dolgega časa konec vzeti' ni mogoče povedati drugače.« Besedilo je sicer kratko, po besedah odrske Šternfeldovke pa jim je skupaj z režiserjem Tauferjem uspelo ustvariti odlično predstavo, zato ni čudno, da živi že toliko časa.

Tristota izvedba

Vesna Pernarčič odgovarja, da vsekakor, da bosta takrat z Vesno Slapar spet odigrali vsaka pol predstave. »Srčno upam, da bomo kmalu pri številki tristo. Potrdila se bom, da se to zgodi čim prej,« obljublja Marinka Poštrak, Rok Vihar pa: »Mislim, da ni niti najmanjšega razloga, da je ne bi bilo. Sam se je že zdaj veselil.« V tristoto Micko je prepričana tudi Darja Reichman, Pavel Rakovec pa dodaja: »Ni skrbi, jaz in Foma bova tu.«

Preden se je igralška ekipa Županove Micke, brhke dvajsetletnice, postavila za fotografijo, je dolg aplavz jubilejne publike dal vedeti, da bo Kupido iz njenih oči še dolgo streljal na nas.

Skupinska fotografija igralške ekipe Županove Micke, brhke mladenke pri dvajsetih / Foto: Maša Pirc

Zgodbe

Čez gore tudi z zmajem na ramah

Iztok Tomazin iz Križ pri Tržiču je nedavno izdal knjigo Na meji, ki prinaša vrsto zanimivih, tudi tragičnih zgodb tihotapljenja iz Karavank pa tudi Himalaje, ki se zdijo v obdobju koronskih omejitev, begunskih in migrantskih kriz ter drugih družbenih sprememb še posebej aktualne.

JASNA PALADIN

Zbirko tihotapskih in drugih mejaških zgodb od Karavank do Himalaje, ki je pod naslovom Na meji izšla pri založbi Planinske zveze Slovenije, je Iztok Tomazin pisal zadnja tri leta, osnutek pa je nastajal že dlje časa. »Veliko večino gorniških doživetij si zapisujem sproti, ker je to ob dobrem spominu in podoživljanjih odlični material za pisanje. Knjiga je izšla sedaj, ker mi jo je pač uspelo zaključiti kot prvo od svojih začetih knjig – kakih deset jih imam še v delu. Prednost je dobila, ker so meddržavne meje spet bolj aktualne predvsem zaradi begunske oz. migrantske krize in pandemije,« nam je povedal ta zdravnik, gorski in letalski reševalec, alpinist, himalajec, letalec, pisatelj, publicist in predavatelj iz Križ pri Tržiču in dodal, da knjiga združuje nekaj večinoma tragičnih tihotapskih zgodb

»Tako kot večina zmajev v tistih časih se bora ni dala v celoti zložiti. Najmanjša možna dimenzija je bila pet metrov dolg ovalen paket debelih kovinskih cevi in med njimi napetega rdeče-rumeno-črnega platna ter meter in pol velik kovinski trikotnik, ki ga ni bilo mogoče zložiti. Vse skupaj je tehtalo dobrih dvajset kilogramov in že na strehi avtomobila je bilo videti nerodno in veliko, na mojih ramenih pa še toliko bolj.«

Iztok Tomazin ni le zdravnik, alpinist in gorski reševalec, ampak tudi zelo ploden pisec. Nedavno je izšla njegova knjiga Na meji, v delu pa jih ima še kakih deset. / Foto: osebni arhiv

drugih, kakor so se ohranile v zapisih in spominu, ter njegove osebne, ki so še posebej zanimive. Čez Karavanke je tihotapil v svojih mladih letih, nekje od leta 1979 do leta 1990, nam pove.

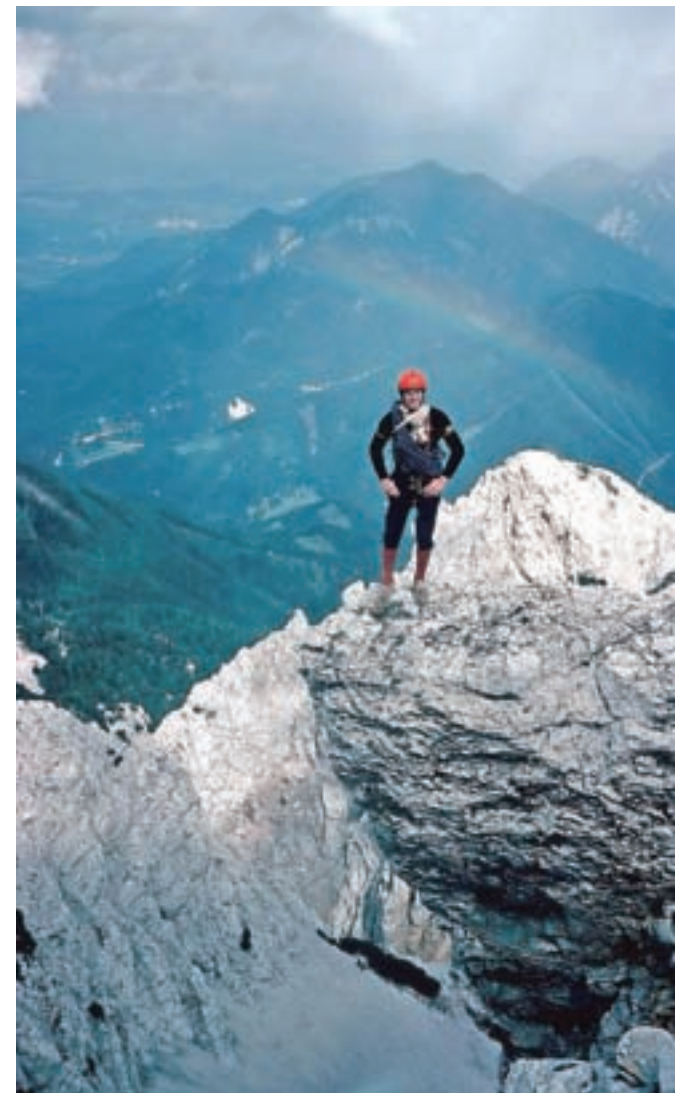
Zgodovinsko gledano lahko med tihotapstvom, ki ga poznamo že stoletja, in gorništvom najdemo več vzporednic, saj so bili tihotapci poleg divjih lovcev marsikje najboljši poznavalci gora. V nekdanji Jugoslaviji, v kateri je na severu po vrhovih Karavank, Tomazinih domačih gora, potekala dobro nadzorovana in zastražena meja z Avstrijo, pa je tudi sam z ilegalnimi prehodi meje v obe smeri pridobil bogate izkušnje in kopicico vznemirljivih

spominov: »Vsaj navzven sem bil zgleden državljan, najprej vzoren srednješolec in pozneje uspešen študent medicine, zadnja leta pred razpadom 'Juge' pa že mladi zdravnik. Če si navdušen alpinist in poteka zaprta in zastražena državna meja po vrhovih tvojih dragih gora, je motivacija za ilegalno prehajanje meje še večja, posebej če so na prepovedani strani teh gora še neraziskane in nepreplezane stene ter grebeni, ki ponujajo nove možnosti za vzpone in doživetja. Če lahko združiš koristno s prijetnim, torej večšine in veselje alpinista pri bivanju v gorah z materialno in drugo koristjo 'prešvercanih' stvari in dodatnim veseljem,

da se vsaj v nekaterih stvarih ne daš omejevati oblastem, še toliko bolje. Tako je bilo od začetka do konca moje mejaške 'kariere', ki se je v domovini končala po slovenski osamosvojitvi, nadaljevala pa se je v najvišjih gorah sveta,« pravi avtor, ki je preko jugoslovansko-avstrijske meje pretihotapil vsaj za manjši kamion robe, večinoma za osebne ali družinske potrebe: več jadrskih zmajev, kup alpinistične opreme zase in za prijatelje, računalnike, nekaj gospodinjskih aparatov in diaprojektorjev, televizijo, hi-fi opremo in seveda kavo, ki jo je potem z dobičkom prodal, da si je lahko kupil alpinistično in letalsko opremo, spet v tujini. Bila pa je meja, ki je pri tihotapljenju nikoli ni prestopil – tihotapljenje drog, orožja za ubijanje ali ljudi. Kot nam še zaupa, se najraje spominja zimskega tihotapljenja zmaja Windfex, s katerim je kasneje dosegel več državnih rekordov, kot prvi jadrski nad vrhom Mont Blanca in Kilimanjara, letel tudi v Himalaji, s tihotapljenjem pa je najbolj razveselil svojo mamo, ko ji je nekoga dne prek meje prinesel moderen šivalni stroj.

»Zaradi varnosti pred graničarji in neželenimi naključnimi pričami sem za svoje ilegalne prehode meje izbiral čim slabše vremenske pogoje in čim zahtevnejše terene, kar je zelo zmanjšalo možnost neželenih srečanj. Največkrat sem tihotapil ponoči, med sneženjem ali dežjem ali vsaj v megli, po čim zahtevnejšem, plezalnem terenu. To je precej povečalo nevarnost in zahtevnost ture, a hkrati pomembno manjšalo možnost, da se bom znašel pred cevni pušk in brzostrelk. Vložki so bili veliki. Ne toliko v materialni obliki, čeprav sem 'švercal' tudi dokaj drage stvari. Največji vložek je bilo življenje, ne nazadnje tudi prostost, saj bi šel ob prijettu z veliko verjetnostjo v zapor,« razmišlja Tomazin, ki mu je bil pri tihotapljenju kot občasni prevoznik v največjo pomoč oče, drugim pač ni mogel zaupati. »Tihotapske ture so mi bile na kožo pisan izziv, saj je zahteval veliko angažiranja, pogum, dobro pripravo in preudarno, smelo izvedbo,« še pravi in doda, da je bilo zadoščanje, ko je presejal birokratske omejitve, s katerimi se ni strinjal

»V časih ranjke Jugoslavije je bila meja z Avstrijo na območju Karavank dobro zastražena. Pod gorami, večinoma na začetku dolin, so bile v precej enakomernih presledkih posejane t. i. karavle, v njih pa številne enote graničarjev, ki so v obmejnem pasu redno patroljirali, pogosto v spremstvu dresiranih psov, in čuvali našo takratno državo pred bogve kakšnimi sovražniki.«

Pri tihotapljenju mu je pomagalo dobro poznavanje domačih Karavank; na fotografiji na robu stene po prvenstvenem vzponu v Vrtači. / Foto: Tomaž Koželj

in so ga omejevale pri dejavnostih, ki jih je imel rad, zelo prijetno.

Najtežji tovor, ki ga je pretihotapil na svojih ramenih, je tehtal približno trideset kilogramov, kljub številnim, tudi precej napetim dogodivščinam, pa s tihotapsko robo v nahrbtniku nikdar ni zaslišal zloveščega klica »Stani!« (Stoj) s strani graničarjev, ki so pri tihotapcih povsem neusmiljeno uporabljali tudi orožje. A ne le graničarji, največjo nevarnost so za tihotapce predstavljale prepadne gore, pozimi pa tudi snežni plazovi. »Edino bližnje, zelo nevarno srečanje z graničarji je bilo med alpinističnim vzponom – prečenjem celotnega grebena Košute, ko sva s prijateljem trenirala za Himalajo, pa naju je odnesel plaz in sva morala sestopiti, v vznožju gore pa sva padla v

graničarsko zasedo. A to se je dobro končalo, ko je po veljnik karavle izvedel, kdo sva in kaj sva počela.«

Zanimiva je tudi zgodba, kako je v domovino pretihotapil povsem novo cestno kolo, takrat ne na ramah čez gore, ampak kar čez mejni prehod po cesti, ko se je uspešno pretvarjal, da je na treningu kot kolesar kluba Sava Kranj.

Del pripovedi v knjigi poteka v tujih gorstvih, večina pa je povezana s po naravni meji Karavank potekajočo umetno mejo. Tomazin je kronist svojih lastnih, pa tudi nekaterih tujih ilegalnih prehajanj te meje, vedno v značilnem hribovskem kontekstu. Knjigo Na meji bo Iztok Tomazin predstavil tudi na 16. Festivalu gorniškega filma februarja 2022 v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Tihotapski podvig leta 1981 – Iztok Tomazin nosi zmaja na Veliki vrh v Košuti. / Foto: osebni arhiv

Knjige

Spodbuda pri soočanju z izzivi

Zakaj pa ne? je svojo knjigo, ki bo izšla v teh dneh, naslovil učitelj angleščine David Stegu, doma od Sv. Duha. V njej je popisal dogodivščine, v katere ga je v minulih letih zanesel njegov popotniški duh. Njegova želja je, da bi z izkušnjami, ki jih je pridobil na teh popotovanjih, ljudi spodbudil k soočanju z izzivi, zlasti v sedanjem zahtevnem obdobju, ko je še posebno mladim izredno težko.

MATEJA RANT

V knjigi je David Stegu zajel obdobje, ki ga je preživel s severnoameriškimi Indijanci, pa doživetje Nepala in vzpon na šesttisočak ter kasnejšo odpravo na sedemtisočak Pik Lenin v Kirgiziji. »Kot učitelj se zavedam pomena znanja, modrosti in vsega ostalega, kar so mi dali ti ljudje in mogočna narava, tako da vse to v obliki knjige zdaj namenjam mladim pa seveda tudi mladim po srcu oziroma vsem, ki bi jih tovrstna izkustva zanimala,« je poudaril Stegu. Predvsem pa je knjiga po njegovih besedah neke vrste »daro« mladim v teh časih, ko pri njih zaznava mnoge stiske, v smislu spodbude pri soočanju z izzivi. »Zdi se mi prav, da jim v obliki knjige predam naprej vsaj del tega, kar sem imel možnost doživeti med različnimi pustolovščinami, ki sem se jih lotil.«

Ideja za knjigo, v kateri bi strnil svoja doživetja, je

bila prisotna dlje časa, odločitev pa je dozorela med odpravo na Pik Lenin poleti 2019. »V tako odmaknjem okolju, kjer je vse zelo neposredno, imaš med počitkom v taborih obilico časa za razmišljanje. Takrat sem spoznal, da bi veljalo vse izkušnje in spoznanja zapisati v knjigi.« Ta občutek se je okrepil v zadnjem obdobju, ko smo soočeni s še dodatnimi izzivi. »Največja spodbuda je bilo opažanje, kako velik izziv oziroma breme sedanja situacija predstavlja za mlado generacijo,« je poudaril in dodal, da mlade zelo spoštuje. »Če si predstavljamo, da hodijo v srednjo šolo v takih pogojih, kot so zdaj, in se obenem zavedamo, da se zraven spopadajo z vsemi izzivi srednješolskega izobraževanja, s katerimi smo se tudi mi, potem se mi zdi popolnoma pravično reči, da današnja mlada generacija bojuje neprimerno več borb kot mi. Zato se mi zdi prav, da jim pomagam.«

Knjigo vidi kot most do znanja in modrosti, ki ju je prejel od ljudi, ki jih pogosto še vedno označujemo kot »divjake«. Nekaj časa je namreč preživel med ameriškimi Indijanci in iz te izkušnje je prišlo spoznanje, da se glavni razlog, da se jim je uspelo upreti asimilaciji v razmerah, ki jim niso naklonjene, saj se zaradi teptanja rase identitete v rezervatih še danes soočajo s številnimi izzivi, skriva v njihovi duhovni komponenti. »Naj bo to ohranjanje jezika, petje, molitve ... Vse to je pri njih zelo pristno in to jim daje moč, da vzdržijo.« Do podobnega spoznanja je prišel v Nepal. »Gre za eno najrevnejših držav, a imajo eno najnižjih stopenj samomora. Spet ni druge razlage, kot da najdejo moč v nematerialni dimenziji, da lahko vzdržijo.« Potem pa je tu še narava, ki nam po njegovih besedah prav tako lahko nudi ogromno, če se ji »odpremo« v vseh pogledih, tudi duhovnem.

David Stegu med potjo na nepalski vrh Mera Peak / Foto: Andrej Štremfelj

»V naravi je prisotna dimenzija Boga, ali pa duha, če hočete, in zelo smiselno je, da se tudi v teh časih zatečemo po pomoč k naravi, ki nam nudi veliko bogastvo.« Pogosto ima namreč v zadnjem času občutek, da se ljudje

bolj bojimo smrti, kot se veselimo življenja. »Veseliti se življenja pomeni sprejemati ga z vsemi vzponi, a tudi padci.« Pristnost ljudi in narave, ki jo je doživel na potovanjih, zato kot dragoceno izkustvo želi prek knjige deliti naprej

v spodbudo vsem, ki jo bodo brali. »Od težav lahko bežimo, lahko pa se soočimo z izzivi.« Knjiga je torej presek faktografskih zapisov, potopisnih vtisov ter lastnih razmišljanj in spoznanj, je sklenil Stegu.

V središču tridesetletnica države

Pred dnevi je izšla 51. številka Žirovskega občasnika, ki so ji dodali še knjigo z naslovom Kako Dobračeva zdaj napreduje! avtorja Milana Kopača.

MATEJA RANT

Osrednja tema letošnje že 51. številke Žirovskega občasnika je 30-letnica Republike Slovenije. Posvetili so ji celoten sklop prispevkov, v enem od treh uvodnikov pa o tem piše žirovska rojakinja Spomenka Hribar, je razložil urednik Žirovskega občasnika Miha Naglič. »Spomenka Hribar je bila že na začetku osemdesetih let prva pobudnica narodne sprave med Slovenci in skupaj z možem Tinotom med tistimi, ki so v letih, ko je bilo to še nevarno, s svojim pisanjem in javnim izpostavljanjem zasnovali duhovno podstat osamosvojitve. Trideset let po njej pa ugotavlja, da ni vse potekalo tako, kot bi lahko oziroma bi moralo.«

Uvodniki so sicer kot omenjeno letos kar trije, ob Spomenki Hribar in Mihi Nagliču, ki je predstavil vsebino novega zvezka Žirovskega občasnika, je njihova nova lektorica Tina Benedičič v svojem zapisu v ospredje postavila osebni

zglede duhovnika Janeza Cerarja, ki je bil v mladosti tudi sam žrtev spolne zlorabe v Cerki, zdaj pa se zavzema za aktualne žrtve in za to, da se ta problem razreši. Sledijo trije intervjuji:

z veteranom žirovske politike Andrejem Poljanškom, založnikom Žirovskega občasnika Nacetom Nagličem in direktorico družbe Senecura Sando M. Gavranovič. Potem je na vrsti osrednji

sklop prispevkov, ki so posvečeni tridesetletnici države, je razložil Naglič. »Milanu Kopaču je uspelo sestaviti seznam sedemdesetih Žirovcev, ki so se borili za Slovenijo v desetdnevni vojni,

ki je sledila razglasitvi osamosvojitve.« Tončka Stanonik, Tina Benedičič, Milena Miklavčič in Tomaž Kosmač se v prispevkih spominjajo svojih doživetij v dneh osamosvojitve, pesnik Janez Ramoveš pa v pesmi Dan državnosti v poljanskem narečju na svoj način izrazi razočaranje nad tistim, kar je v naši državi narobe zdaj in kar izničuje dosežke osamosvojitve. »Jezikoslovka in slovaropiska Milka Bokal dogajanje v naši državi nadgradi s člankom o jezikovni zavesti Žirovcev v luči širjave razlike med letoma 1991 in 2021,« je pojasnil Naglič in dodal, da z veseljem ugotavlja, da sta se v tridesetih letih, odkar imamo Slovenci svojo državo, okrepila tudi žirovska samozavedanje in samozavest. Raziskovalna članka sta tokrat le dva. Petra Leben Seljak nadaljuje serijo o priimkih na Žirovskem skozi stoletja, zdaj je prišla do črke F: od Ferbežerja do Futta. Rojak Janko Strel, zaslužni profesor fakultete za šport, pa s

sodelavko Nino Istenič piše o razvoju športa v Žireh. Predstavljajo še nove knjige, katerih avtorji so Žirovci ali pa so napisane na žirovsko temo. Leposlovje je zastopano z dvema prispevkoma. Tončka Stanonik objavlja odlomek iz nastajajočega romana Raszuto, Marija Gantar pa je zapisala dve zgodbi o Ludviku, vaškem posebniku iz Jarčje Doline. Na koncu je še likovna priložba, ki jo je tudi letos pripravil Stane Kosmač – predstavlja osnutek načrta za ureditev središča mesta Žiri.

Žirovskemu občasniku so tudi letos priložili še novo knjigo v zbirki Knjižnica ŽO. Po Žirovskem horuku v nove čase iz leta 2019 je Milan Kopač napisal še »dobračevski horuk v nove čase«. Naslov Kako Dobračeva zdaj napreduje! je prvi verz iz pesmi Valentina Poljanška (1882–1968), ki je bil eden glavnih akterjev gospodarskega napredka Dobračeve in Žirov v prvih desetletjih 20. stoletja, je še pojasnil Naglič.

Del uredništva Žirovskega občasnika z novo številko in knjigo (z leve): Nace Naglič, Stane Kosmač, Miha Naglič in Franc Temelj / Foto: Janez Zupan

30 let R Slovenije

Spomini na leto 1991, 5. del

Zanimalo nas je, kako so prebivalci Gorenjske doživljali zgodovinske dogodke leta 1991. Da bi dobili nekaj odgovorov, smo za pomoč prosili prof. Ireno Rahotina z Gimnazije Franceta Prešerna iz Kranja. Dijaki so s svojimi starši in starimi starši pogovore opravili v šolskem letu 2020/2021.

JELENA JUSTIN

Ker smo od dijakov Gimnazije Franceta Prešerna dobili res veliko zapisanih spominov, bomo tudi v tokratnem podlistku nadaljevali objavo prejetih besedil.

Dijakinja Hana je po spomnih povprašala svojo mamo, ki je bila takrat srednješolka.

»V letu 1990 sem kot dijakinja Srednje kemijske šole v Ljubljani doživljala začetek, rojstvo samostojnosti in državnosti Slovenije. Kot otrok, dijak, spremljaš te dogodke morda nekoliko oddaljeno in se jih morda ne zavedaš v takšni meri kot odrasli. Vseeno pa so dogodki v tem letu pustili spomin: občutek tesnobe, strahu in hkrati veselja. Spominjam se demokratičnih volitev aprila 1990, pri katerih zaradi starosti še nisem sodelovala. Obenem pa v tem obdobju niti ne znaš razsojati po lastni presoji in so odločitve plod okolja, družine, v kateri živiš. Sama sem, čeprav sem obiskovala srednjo šolo v Ljubljani, žive la na vasi. Spomnim se, da so bili ti dnevi za starše, sode in nasploh vse vaščane zelo napeti. Eni so bili na strani stranke Demos, drugi

Drugega julija leta 1991 je JLA dvakrat z letali raketirala oddajnik Krvavec. / Foto: Marjan Mikluš

na strani opozicije. Prav tako se spomnim visoke udeležbe državljanov na glasovanju za Slovenijo kot samostojno in neodvisno državo. Mislim, da smo skoraj vsi navijali, da bi končno postali svoja državnica, svoj narod. Dogodek sem spremljala s starši po televiziji in ta korak je pri at u in mami povzročil

solzne oči, upanje na boljše čase. Seveda je njun pogled na te dogodke vplival tudi name.

Vojne za samostojno Slovenijo se spominjam z grenkim občutkom, s strahom in spoštovanjem. Še danes slišim glasen zvok letal, ki so tisti dan letala nad vasjo. Ker naša vas leži blizu letališča,

je bil hrup vojaških letal, vzletov in pristankov še toliko glasnejši. Ko se je to zgodilo, se je v vasi oglašil tudi alarm. Hiša, kjer smo živeli, je bila sicer takrat stara že deset let, vendar še ne popolnoma opremljena. Ko smo zaslišali alarm, smo se s starši zatekli v klet. Jaz sem s seboj vzela odejico in enega medvedka, starši pa svečo (takrat v kleti še nismo imeli luči). Skupaj smo se usedli na tla in se stiskali drug k drugemu. Zelo me je bilo strah in čisto potihlo (da me ne bi kdo slišal) sem tudi jokala. Mama me je mirila, oče pa je nestržno gledal v vrata. Po dobri uri, ki se je meni vlekla celo večnost, se je oče počasi odpravil proti vratom. Kmalu je prišel tudi po naju, saj je bil preplah mimo. Spomin na ta dogodek je boleč, saj sem bila v skrbeh za svoje življenje, za starše in stare starše ter druge sorodnike. Počutila sem se nemočno in prepuščeno usodi vojne. Na srečo je kmalu zavladal razum in smo lahko v miru zaživel v svoji samostojni državi Sloveniji.«

Svojega očeta je po spomnih vprašala tudi dijakinja Teja Lana.

»Pri nas doma je bil oče tisti, ki je vedno gledal poročila

in se je zanimal za politiko. Vprašanje glede plebiscita ni bilo, ali bo večina za, ampak kako visok bo odstotek za osamosvojitvev.

Teritorialna obramba (TO) je v letih 1990 in 1991 dobivala vse večja pooblastila na ozemlju Slovenije. Ker je Jugoslovansko ljudsko armado to motilo, je hotela ukini oziroma prepovedati urjenje vojakov. V Mariborski vojašnici Pekre so v zaščito TO civilisti naredili živi zid in JLA je enega od upornikov ubila.

Spomnim se tudi, da so se konec maja po Ljubljani in drugih večjih mestih več tednov nabirali neodvoženi komunalni odpadki. Obvestila komunale so bila, da neodvoženih odpadkov ni treba plačati, da ni prišlo do prevelikega vznemirjanja med ljudmi. Na pomoč so priskočili komunalci iz Avstrije. Ko so smeti odpeljali, so se nabrale nove in nove, zato so prišli večkrat. Po osamosvojitveni vojni smo izvedeli, da je bilo vse zaigrano in da so ti smetarski kamioni iz Avstrije v Slovenijo pripeljali orožje.

Samostojna Republika Slovenija je bila razglašena 25. junija, 26. pa je bila svečana proslava na Trgu

republike. Dobro se spomnim, da sva z bratom, s katerim sva si delila študentsko sobo, proslavo gledala na črno-belem televizorju. Iz Šiške sva šla v center Ljubljane, kjer je bilo na ulicah rajanje in veseljačenje. Vsi ljudje so bili oblečeni zelo svečano. Odpirali so šampanjce in se veselili. V čast osamosvojitvi so izdelali celo prav posebne kozarce. Kar naenkrat sva se znašla pred kamerami avstrijske televizije ORF. Spomnim se, da sva si rekla, da morava čim prej stran od objektivov, da naju ne bo oče po televiziji videl, kako 'žurirava', namesto da bi študirala.

Naslednje jutro so na fakulteti odpovedali predavanja in policija mi je na poti s kolesom do stanovanja prepovedala vožnjo po določenih ulicah v centru Ljubljane. Po dveh dneh, ko sem v kleti bloka preveril, kako je z zakloniščem, avtobusi proti Gorenjski niso več vozili. Bal sem se morebitnega bombnega napada Ljubljane. Spominjam se, kako so v Šiški tanki JLA prebili cestne barikade, v katerih so bili tovornjaki z naloženimi hladilniki, ki so nato ležali po cestišču, kar se mi je zdelo strašanska škoda.

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Planinski dom na Zelenici

PETER COLNAR

Dom stoji na majhni ravnici Zeleniškega sedla med severnim ostenjem Begunjščice in južnim pobočjem obmejnega grebena Na Možeh. Prvo kočjo na Zelenici je leta 1929 zgradilo pet zasebnikov, vendar je niso hoteli dati v najem Tržiški podružnici Slovenskega planinskega društva.

Koča je bila med okupacijo požgana. Leta 1950 so začeli graditi planinski dom delavci šole milice, ki je bila takrat v Begunjah. Nedokončani dom je 15. decembra 1952 prevzelo v najem PD Tržič, ki ga je zasilno usposobilo in naslednje leto tudi odprlo. S pogodbo med Republiškim sekretariatom za notranje zadeve (RSNZ), ki je bil lastnik zgradbe, in Planinsko zvezo Slovenije (PZS) je 24. julija 1962 dobilo PD Tržič objekt v trajno last.

Postojanko so po prevzemu popolnoma dokončali

in opremili ter jo slovesno odprli 19. januarja 1966. Leta 1992 so nadzidali vhodni prizidek in s tem pridobili učno sobo. Dom je decembra 1999 popolnoma pogorel.

Društvo je dom obnovilo in je od leta 2011 ponovno odprt. Dom ima tudi Gorniški učni center Zelenica. Predavalnica ima trideset sedežev. Obiskovalcem kočje je na voljo brezplačen brezžični dostop do interneta, ki bo koristen predvsem za potrebe izvajanja dejavnosti Gorniškega učnega centra.

Dom na Zelenici je planinska kočja II. kategorije. Območje Zelenice je znano zimskošportno središče. Dom je odprt od petka popoldne do nedelje zvečer in vse praznike (dan pred praznikom popoldne do zadnjega dneva praznikov zvečer). Za skupine so po

Zanimivi Gorenjci tedna in dogodki iz dežele Kranjske:

- V Kranju se je 14. 12. 1839 rodil fotograf, popotniki in učitelj Kristijan Pajer. Na podlagi fotografij iz Svete dežele se uvršča v vrh zgodnje evropske popotniške fotografije.
- Železniško progo Ljubljana–Jesenice–Planica–Trbiž so odprli 14. 12. 1870. Proti Planici in Trbižu so jo zaprli 1. aprila 1966.
- Nemški ministrski svet za državno obrambo je 14. 12. 1941 pod predsedstvom Hermanna Göringa izdal odredbo o pridobitvi državljanstva, ki je določila tri državljanske kategorije: 1. Nemci, ki so do 14. aprila 1941 imeli jugoslovansko državljanstvo 2. bivši jugoslovanski državljani »nemške ali tej sorodne krvi« ali takšni ljudje brez državljanstva. 3. vsi tisti, ki so tega dne prebivali na omenjenih področjih in ne dobijo nemškega državljanstva, postanejo t. i. zaščitenci nemškega rajha.
- V Bohinjski Bistrici se je 15. 12. 1905 rodil Tomaž Godec, ki je bil organizator smučarskega športa in je gradil planinske domove. Marca 1942 so ga okupatorji ujeli, mučili v begunjski kaznilnici in nato usmrtili 20. 4. 1942 v Mauthausnu.
- V Želečah na Bledu se je 17. 12. 1735 rodil zdravnik Tomaž Kristan. Bil je član ljubljanske akademije operozov in zdravnik na Dunaju.

dogovoru mogoča tudi skupinska ležišča.

Razgled od doma ali s kake bližnje razgledne točke je zaradi bližnjih vrhov in grebenov omejen, a je zato pogled na bližnjo okolico toliko lepši. Od bližnje zgornje postaje sedežnice se odpre razgled na kamnito

planoto med grebenom Ljubeljščice na severu in ostenji Begunjščice na južni strani planote, po kateri je speljana sedežnica, ter naprej proti Šentanski dolini, nad katero se dviguje zahodni del Košute. Celotno južno stranizpolnjujejo ostenja Begunjščice. Na zahodni strani je valovita

dolina Zelenica, nad njo se dviga Srednji vrh, ki zakriva pogled proti Stolu. Na severozahodu je Vrtača, severno stran obrobja greben Na Možeh. Če se povzpne mo na razgledni vrh grebene, se odpre lep razgled na hribovito koroško pokrajino proti Dravi.

Dogajanja ob gradnji železnice

GORAZD STARIHA

spolnost in nasilje

Sodišče je sklepalo, da sta mati in hči tožili zgolj iz pohlepa, da bi od obtožene- ga iztisnili kaj denarja. Karolina je bila na slabem glasu in njena vzgoja popolnoma zanemarjena. Že natančnost njene pripovedi, kaj naj bi z njo počel obtoženi, naj bi dokazovala, da jo je o tem, kaj naj pove, poučil nekdo pametnejši, saj je bila njena stopnja zrelosti, »izobraženosti«, premajhna, da bi lahko to povedala sama,

s svojimi besedami. Poleg tega naj bi bila tako odvrtna in umazana, da naj bi bilo težko verjetno, da bi 56 let star poročen oče že odraslih otrok v tako kratkem času, kot ga je navedla Dupliharjeva, občeval z njo, ker se iz povsem fizičnih vzrokov ne bi mogel tako hitro vzburi (skratka, ona naj bi bila preodurna in on prestar).

Nazadnje je namestnik državnega pravdnika zahteval, da Dreyschocka spoznajo za krivega in obsodijo na leto dni strogega zapora, zagovornik pa je pričakoval, da ga bodo zaradi nezadostnosti dokazov spoznali za nedolžnega, kar so tudi storili.

V naslednjem primeru železniškega tujca bi lahko šlo za »navadno« krvoskrustvo, ali pa za spletko opravljk. Devletna Theresia Semelmann, nezakonska hči nadzornika železniškega skladišča Johanna Schneiderja in domnevno umrle dekle iz Pešte, ki je živel pri očetu v ljubljanskem Šentpetrskem predmestju, je na pobudo sostanovalcev prijavila očeta, da jo že dve leti spolno zlorablja s tem, da si jo jemlje v posteljo in po navadi enkrat na teden s prstom skuša prodreti v njeno odprtino med nogama, včasih pa to poskuša tudi s svojim udom, kar jo vedno zelo

boli, tako da kriči in potem tudi težko hodi.

Johann je bil leta 1858 star 43 let, rojen na Češkem, pol leta v službi v Ljubljani. Očitano je zanikal, češ da ima nezakonska hči neki tok iz nožnice, da je bila zaradi tega v Kottlingbrunn (Spodnja Avstrija) zdravniško pregledana, da jo večkrat umiva in čisti.

Sostanovalci so povedali, da jim je bila sumljiva nečistoča dekličinega perila in da jim je priznala, da jo oče zlorablja. Schneiderjeva dekla iz Kottlingbrunn je povedala, da je Schneider spal z otrokom v eni postelji in da jo je večkrat slišala ponoči: »Ne, ne, pusti me!« Naslednji dan jo je vprašala, kaj je bilo, a je otrok odgovoril samo, da jo je oče žgečkal, več iz nje ni izvlekl.

Sodni pregled je odkril defloracijo, otečenost osramja in bolečino na otip. Defloracija da nikakor ni mogla biti posledica izvršenega posilstva, lahko pa bi do nje prišlo z oskrunjenjem. Odkrili so tudi beli tok, ki pa da je bil svoje narave in ni imel zveze z morebitnim skrunjenjem. Očetovo umivanje hčerke je bilo vsekakor zelo sumljivo, kot da bi mu prsti pri tem ušli pregloboko (če že ne kaj hujšega), vsekakor pa za sodišče ni bilo dovolj zadostnih dokazov in preiskavo so opustili.

Vaš razgled

Vaterpolo v zadnjem obdobju v tehnični modernizaciji sledi ostalim športom – tako se na največjih tekmovanjih že uveljavlja pomoč sistema VAR, ki znatno izboljšuje preglednost tekme ter lajša zahtevne sodniške odločitve. Po dolgih letih pa se prebujata tudi naša reprezentanca, ki je nedavno v Kranju z borbena in vztrajno igro dosegla zmago nad Švico ter se ponovno vpisala na mednarodni vaterpolski zemljevid. S. L. / Foto: Tina Dokl

Nizke temperature, ki vztrajajo blizu ledišča, še posebej veselijo najmlajše, saj to pomeni, da se bo zapadli sneg obdržal vsaj do božično-novoletnih počitnic. Zimskim radostim so se mnogi prepustili že sedaj – pogled je oprt v nebo, v srcu pa želja po novi pošiljki snežnih kristalov. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski priimki

Černe – danes priimek, nekoč ime, 2. del

TINO MAMIĆ

Prvič v slovenski zgodovini najdemo ime Črni zapisano v ženski obliki: Črna. Črna, zapisana kot Zirna, je bila Slovenka, ki je okoli leta 900 poromala v samostan v Štivanu pri Devinu. Njeno ime je duhoven zapisal v staro evangelijsko knjigo, tako kot mnoga druga slovenska imena. Nekaj mesecev ali let kasneje, pa je v ta priljubljeni romarski kraj ob izlivu reke Timave v morje, priromal tudi Črni (Cherni). Od kod sta bila Črna in Črni, ne vemo.

Tri stoletja kasneje, okoli leta 1200, najdemo Černeta v seznamu posesti goriških grofov. Takrat je v Kromberku pri Gorici (In Lite) živel kmet z imenom Scerne.

Priimke so takrat imeli le redki. Prve priimke Černe najdemo v urbarjih proti koncu srednjega veka, malo pred

letom 1500.

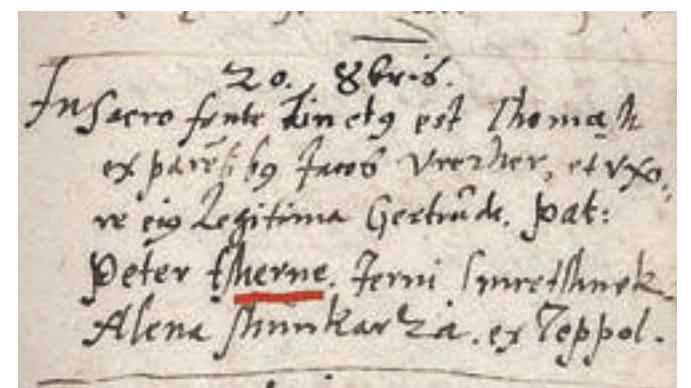
Devinski urbar (1494) omenja mitničarja v Brestovici na Krasu z imenom Kunitz Tscherne. Leta 1524 živi v Brestovici kmet z imenom Kuntschick Tscherne, ki je od svojih oljk moral odvajati desetino. Verjetno gre za eno in isto osebo. Staroslovensko osebno ime Kunec ali Kuncič je danes izginilo, ohranil pa se je priimek. V istem devinskem urbarju je priimek Černe omenjen tudi v Gabrjah, kjer ima dve kmetiji in najemnike. V urbarju za Vipavo (1499) pa najdemo v župi Vrabče kmeta z imenom Kos (Koss

Tscherne), ki je zemljiški gosposki dajal letno »od kmetije činža pol marke, voz lesa, kokoš in osem jajc«.

Leta 1498 priimek najdemo v urbarju za Postojno v župi Košana (Jurij Tschernne, priimek se kasneje spremeni v Vltschann). V Knežaku je takrat bil za župana Gašper Tschernne, pred njim pa Srepost Tschernne, ki je bil verjetno njegov oče.

V goriškem urbarju iz leta 1507 je priimek omenjen štirikrat, vedno v Goriških brdih (Števerjan, Gornje Cerovo, Kojško in Kozana). V Kojškem je Černe imel vinski klet. Ta razširjenost že pred petsto leti kaže, da si vsi slovenski Črneti niso v sorodu, ampak gre za potomce cele vrste priimkovnih gnezd.

Za eno od gnezd je ohranjeno tudi ustno izročilo, da gre za Poljake. Zgodovinar Albin Kjuder, župnik v Tomaju, je napisal, da so Črneti v Tomaj prišli okoli leta 1500. Pravi, da je »slavna Černejeva družina v 16. stoletju pribežala iz Poljske na Kras, menda pred Turki.« Navaja, da »še danes živi med ljudstvom izročilo«, da sta ali zaradi Turkov ali zaradi 30-letne vojne v Tomaj pribežala dva Poljaka, Černe in Uzman. Tomaj je bil takrat neznatna vasica, zato sta prišleka dobila posest v samem središču vasi, skupaj, na najboljši legi. Ker gre za ustno izročilo, moramo trditev o priselitvi okoli leta 1500 jemati z veliko rezervno. Je pa res, da v srednjeveških urbarjih za Tomaj in

Ena prvih omemb priimka Černe v matičnih knjigah na Kranjskem – 20. oktobra 1586 je šel za botra Peter Černe s Topol pri Mengšu. Knjigo hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana (K, 1583–1595, Mengeš, zv. 1, str. 60).

Dutovlje priimka Černe ne najdemo.

Znanih Črnetov je precej, omenimo jih le nekaj. Najbolj znan je gotovo državni in deželni poslanec Anton Černe (1813–1891) iz Tomaja, ki se je na Dunaju zavzemal za slovenščino v šolah in odpravo tlake in desetine brez odškodnine. Jakob Černe z Blejske Dobrave (1883–1948), daljni sorodnik pesnika Franceta

Prešerna, je bil izjemno aktiven izseljenski duhovnik v ZDA. Znana sta še dva čebelarja Černeta. Jernej Černe (1857–1906) iz Zgornjih Gorij je bil učitelj in avtor knjige Umno čebelarstvo (1895). Valentin Černe (1731–1798) iz Zgornje Šiške pri Ljubljani je bil kmet, sadjar in dvorni konjerejec na Kranjskem, ki je izumil panj iz šestih desak, da so ga lahko prenašali na različne paše.

HUMOR, HOROSKOP

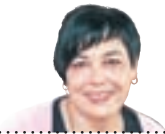
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**.

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Stremeli boste k popolnosti, ni pa nujno, da vam bo to uspelo na vseh področjih. Ena je želja in drugo je realnost. Na najpomembnejše stvari v življenju je treba najdlje čakati, ker so potem toliko vrednejše. Zelo boste presenečeni.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Sestavljali boste mozaik svojih pričakovanj in do konca tedna vam bo uspelo dodati še zadnji košček. Seveda boste zadovoljni in svojo dobro voljo boste razdajali daleč naokrog. Pri denarju pa bodite še naprej pazljivi.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Ugotovili boste, da točno tistega, kar si želite, ne boste dobili. Začeli se boste prepričevati, da bi bili zadovoljni tudi z manj. Ampak k sreči se še pravi čas zaveste, da to ni modra odločitev. Počakali boste na svojo pravo priložnost.

Rak (22. 6.–22. 7.)

V vsem hitenju ne smete pozabiti na pomembne stvari, brez katerih ne morete normalno delovati. Vse je odvisno od tega, katerim stvarjem dajete prednost, in malo boste premešali vrstni red. Začetek je vedno težek, samo tako naprej.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Ustavili se boste in se zamislili, kako naj bi potekal predpraznični čas, ki se bliskovito bliža. Tokrat bo drugače, saj situacije ne boste reševali v zadnjem trenutku. Organizirani in polni idej se boste podali v avanturo.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Ni napačnih odločitev, so le najboljše možnosti v danem trenutku. Za seboj puščate razburkano obdobje in želite si le oddiha in miru. Koliko vsega tega bo, je odvisno samo od vas. Vzeli si boste, kar vam pripada, in se znebili stresa.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Delo krepi človeka, to vam bo moto v teh dneh. Kadar preveč počivate, postanete malodušni – in taki postanete še bolj obkroženi z negativno energijo, česar pa ne želite. Veliko boste naredili, pa ne samo za okolico, tudi zase.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Poti je vedno več in do cilja nikoli ne vodi samo ena. Kate-ro si boste tokrat izbrali, bo odvisno od trenutnega vzgiba. Poslovno ne boste preveč dejavni, raje se boste posvetili drugim stvarjem, ki vas osrečujejo. Sledi presenečenje.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Še preden se začnejo novoletni prazniki, si boste želeli dokončati vse stare zadeve. Radi imate red, čeprav vmes pozabite na določene odgovornosti. Vse vam bo uspelo urediti v pravem času. Veselili se boste druženja z domačimi.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Kadar se preveč obremenjujete, da bi ustregli vsem, ki vas obdajajo, pozabite nase in na svoje potrebe. In kadar se to zgodi, v vašem svetu nastane kaos, zato se morate vsemu temu še pravi trenutek izogniti. Vzemite si pet minut samo zase.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Zimski čas je tisti, ki vas lahko zelo razveseli, saj vidite marsikaj, česar drugi ne opazijo. Lepoto okoli sebe. Znali boste izkoristiti vse priložnosti in odlično se boste počutili v svoji koži. Uspelo vam bo nekoga navdihniti in prevzeti.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Previdnost je mati modrosti in tega v teh dneh ne smete pozabiti. Trenutno finančno stojite bolje kot navadno, ampak to ne pomeni, da lahko brezglavo zapravljate. Pred seboj imate še kar nekaj dela in treba bo zavihati rokave.

TA JE DOBRA

Poplava pri zdravniku

V soboto zvečer zdravniku v domači hiši počí vodovodna cev. Takoj pokliče znanca, ki je vodovodar, in mu reče »Hitro pridi! Cev je počila, v kleti je prava poplava.«
»Joj, zdaj pa res ne morem. Danes imamo rojstnodnevno zabavo. Tu je vsa 'žlahta' z otroki vred. Pokliči koga drugega.«
»A tako? Ko pa v tvoji družini kdo zboli, vedno kličeš mene in brez besed vedno tudi pridem.«
»Prav imaš. Takoj pridem,« si premisli vodovodar in se odpravi k zdravniku. Odpre vrata v klet, s tretje stopnice vrže dva aspirina v vodo in naroči: »Če voda do ponedeljka ne bo upadla, me spet pokliči.«

Na podeželskem turizmu

Mirko in Slavko sta na turistične bone letovala v malem podeželskem hotelu. Ker so ju prvo noč popikali komarji, sta se pritožila na recepciji.
»Ste imeli prižgano luč?« vpraša receptor.
»Res sva imela luč,« priznata opikana gosta.
»Ponoči morata ugasniti luč, saj svetloba privlači komarje.« Naslednjo noč res ugasneta vse luči, nakar v sobo priletijo kresničke.
Mirko zavpije: »Beživa, Slavko! Spet komarji. Danes so pa s svetilkami.«

Poznanstvo

Moški vstopi v gostinski lokal in naroči natakarkarju:
»Tinjak, prosim!«
»Verjetno mislite na vinjak?« ga popravi natakarkar.
»Ne, prav ste slišali. Tinjak hočem! Midva se že dolgo poznavata in se tikava!«

LAŽJI SUDOKU

1	5		9	7	2			
2	6	3			8	5		
8		7					4	1
		9		6	1		8	
4								7
	8		2	3		6		
3	7					9		8
		2	5			3	6	4
			3	1	9		5	

Rešitev:

2	9	1	6	1	8	9	7	9
7	9	2	8	5	2	1	6	
9	1	9	2	7	1	2	6	
5	8	9	7	2	1	8	2	
2	2	1	5	6	8	8	6	7
8	7	1	9	2	8	2	9	
1	7	2	5	9	8	6	6	
7	2	5	7	1	9	9	2	
9	8	2	7	6	7	9	1	

TEŽJI SUDOKU

9	6		2					3
	8							4
		1	4		3			
		6		8	1	3	7	
	1	3	7	6		9		
			8		9	1		
1								9
	4				6		2	5

Rešitev:

5	2	9	6	1	8	9	7	8
9	8	2	7	5	2	6	1	
6	7	1	6	2	8	2	9	
8	6	9	2	4	1	2		
1	7	2	5	9	8	6	7	
7	5	8	7	1	2	9		
6	8	6	2	7	1	2	9	
2	5	9	1	2	7	9		

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

www.ob.si

BOŽIČ PO VAŠIH ŽELJAH

Top cena

11,99
kos od

Rezana kavkaška jelka

Izbrana kakovostna jelka s posebej gostimi, temno zelenimi, dolgimi iglicami vse do vršičkov vej. Lepa simetrična rast z ravnim deblom. Priljubljena žlahna jelka ne pika, je dolgo obstojna in idealna za okrasitev z božičnimi okraski (brez dekoracije).

Velikost S: 100–150 cm: Št. art.: 1376060 **11,99 €**

Velikost M: 150–175 cm: Št. art.: 1376078 **15,99 €**

Velikost L: 175–200 cm: Št. art.: 1376086 **19,99 €**

Akcijno drevo, višina 150–250 cm: Št. art.: 1376102 **13,99 €/kos**

Na voljo tudi v XL, višina 200–250 cm: Št. art.: 1376094 **29,99 €/kos**

Akcija velja do 24. 12. 2021 oz. do razprodaje zalog. Cene so v EUR z vštetim DDV.

SESTAVIL: F. KALAN	SLOVENSKI PUBLICIST (VO)	DRŽAVNI USLUŽBE- NEC	DVOJICA	DRŽAVNIK MORO	NIK SIMŠIČ	KEMIJSKA SPOJINA, OKIS	VOLK (EKSPR.)	GRŠKI JUNAK, AJANT	LUČAJ	VZDEVEK MATJAZA JAVŠNIKA	GRŠKO MIT. BITJE, KENTAVER	KROŽNA VAS V AFRIKI, KRALJ	NAJVEČJA ARTERIJA
LINHAR- TOVA KO- MEDJA	13												
VELIKO JEZERO V KAZAH- STANU								16					
ANGLEŠKA DOLŽIN- SKA MERA, YARD					STEKLENICA ZA SLATINO								
DORIS DRAGOVIČ			POLDRAG KAMEN		DRŽAVNI PRAVNIK				ORGAN SLUHA	KRADLJI- VEC			
BRITANSKI GLASBENIK (BRIAN)			7	PESEM HVALNICA				DEPRESIJA NA KRASU					
MEJNA KOLIČINA				DRŽAVA OB IRAKU				DRAMATIK FRITZ					
REŽISER KUROSAVA						RUSKI PISATELJ (ANTON PAVLOVIČ)			12			KOŠČEK SUKANCA	SLOVENSKI ALPINIST (JANKO)
GORENJSKI GLAS	MLAD SVETEL LES	RUSKI ŠAHIST (ANATOLIJ)				PLETENA POSODA IZ SLAME	ŠPANSKI PLES						
GLAVNO MESTO SVICE		ELASTIKAR					JAJČECE (BIOL.)			KRŠČANSKI SIMBOL			3
GRAFIK JUSTIN	14			MATE- MATIČNA NEZNANKA	OGRJI, MADŽARI	18				REKA V RUSJI			
UMETNA VOLNA IZ KAZEINA					OČETOVA SESTRA					AFRIŠKA ANTILOPA			
JURE STOPAR				IZDELKI IZ ZGANE GLINE								BABILON- SKA BO- GNJA PLODNOSTI	DIR, PREGON
ATESTAT						GLAVNO MESTO LATVIJE	GOTSKI KRALJ		15				
VIJAK PRI SADNI STI- KALNICI					GRŠKI ŠPORTNI KLUB		VRBA IVA (NAREČNO)			TURŠKI VELIKAŠ			10
GLAVNO MESTO BABLONJE					DAVŠČINA					RT (MANJŠ.)			
GORENJSKI GLAS	JESENSKI MESEC	GORA V JULIJAH			PREDNIKI ŠPANCEV		1					TOMO JURAK	
PEVKA NEWTON JOHN		ZUNANJI DEL STROKA	11		LETIVOŠČE NA AZURNI OBALI						RIBIŠKA MREŽA NA PALICI		PLAT V KNJIGI
ZAJEC							SL. ZGO- DOVINAR (JOSIP)	JADRANSKI POLOTOK			PISEC SATIR		
TONJE ŠKARJA							VOJAK Z MECEM	GLASBENA VAJA					ARHEO- LOŠKO NAJDIŠČE NAD ZIROV- NICO
ATA		5			ODISEJEVA DOMOVINA	KEM. ELE- MENT (AI)							
VRSTA ŽENSKIH KOPALK						PORAST		POKLON, DARILO				VLADE DIVAC	8
MERŠKA KOLIČINA								RENE ADLER				ČRTOMIR ANTOLIN	
PADARKA										VELIKA KAMNITA GMOTA			
ALARIH ETAMIN IGELIT LANITAL RODENA	ENA OD DIMENZIJ	VRSTA METULJA SNOV, KI VZBUJA ALERGIJO	2										
GLAVNO MESTO SIRIJE													
PISATELJ HANSSON					TANTAL								
356 DNI					PREČNI DROG NA VOZU								
ŽIGA RUSTJA								JAKOŠT, MOC	MORALA				
UMETNA SMOLA	4												
BREZ- DELJE													
SLADKO TROPJSKO SADJE													9

Nagrade: 3-krat praktična nagrada

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do ponedeljka, 27. decembra 2021, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ

Sobota, 18. 12.
17.00, 18.00, 20.00, 20.50
SPIDER-MAN: NI POTI DOMOV
16.15, 20.30 LETOS BOŽIČ ODPADE
21.00 ZGODBA Z ZAHODNE STRANI
15.45, 17.30, 18.15 ZAPOJ 2, sinhro.
16.40 ZAPOJ 2, 3D, sinhro.
19.00 DESET V POL
19.45 HIŠA GUCCI
15.30 ČAROBNO POTOVANJE NA LUNO,
sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 17. 12.
20.00 ALINE, MOČ LJUBEZNI

Sobota, 18. 12.
17.30 ZAPOJ 2, 3D, sinhro.
20.00 ZGODBA Z ZAHODNE STRANI

Nedelja, 19. 12.
16.30 ZAPOJ 2, sinhro.
19.00 ZGODBA Z ZAHODNE STRANI

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo
pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 17. decembra
16.00 Dogodek JSKD OI Kranj: PIKINO POPOLDNE (v Stolpu Škrlovec)
19.30 Simona Semenič: LEPE VIDE LEPO GORIJO (v dvorani PGK)

Sobota, 18. decembra
10.00 Lutkovno gledališče Tri: EGON IN DEDEK MRAZ (v dvorani PGK)
15.00, 17.00 Ela Peroci, Desa Muck: MUCA COPATARICA (v dvorani PGK)

Nedelja, 19. decembra
18.00 Dogodek KD Quleniun: PLESNI OGNJEMET (v dvorani PGK)
19.30 Dogodek KD Quleniun: Ana Romih: LAHKOTNOST (v dvorani PGK)

Ponedeljek, 20. decembra
18.00 Dogodek JSKD OI Kranj: Ustvarjalno pisanje z Radom Pezdirjem (v Stolpu Škrlovec)
19.30 Florian Zeller: MAMA (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Nedelja, 19. decembra
10.00 Katja Dance Company: OBJEMI DREVO (matineja)
18.00 Ivan Andres Arnšek in Piazzolleky Quintet: Praznični tango koncert

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Natorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

TURISTIČNI BONI: RADENCI 26.–29. 12., **LETO 2022: RADENCI** 13.–18. 2., **MORAVSKE TOPLICE** 13.–18. 2., **BERNARDIN** 14.–18. 2., **STRUNJAN** 9.–14. 3., **ŠMARJEŠKE TOPLICE** 3.–8. 4., **DOLENJSKE TOPLICE** 3.–8. 3., **AKCIJA BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI** 5.–12. 2.; **NOVO – BANJA KULAŠI** 15.–25. 2., **MORJE: DUGI OTOK, LASTOVO, OREBIČ. VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!** www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

Za vse prireditve je obvezno spoštovanje vladnih odlokov in priporočil NIJZ za zajezitev covid-19.

PIREDITVE

Pikino popoldne v stolpu Škrlovec

Kranj – V stolpu Škrlovec se bo danes, v petek, 17. decembra, ob 16. uri začela Pikina predstava s pravo Piko Nogavičko, ob 17. uri bo zbrane po poteh pisateljice Astrid Lindgren popeljal pisatelj Ivan Sivec – s Piko pri Piki. Ob 18. uri se bo začela ustvarjalna Pikina delavnica.

IZLETI

Razhodnja v neznanu

Šenčur – Turistično društvo Šenčur organizira v nedeljo, 26. decembra, pohodniški izlet Razhodnja v neznanu. Skupne zmerno lahke hoje bo do tri ure. Za informacije in prijave je do zasedenosti avtobusa na voljo Franci Erzín, tel. 041 875 812.

OBVESTILA

Ustvarjalno pisanje

Kranj – V ponedeljek, 20. decembra, se bo ob 18. uri v dvorani stolpa Škrlovec začelo predavanje Ustvarjalno pisanje. Rado Pezdir bo iz prve roke opisal sistematično dela zbiranja podatkov in večletnega raziskovanja, se dotaknil doktrine ustvarjalne pisne kulture in kako poiskati sebi lasten, avtorski način izražanja, ki se zaključuje v obliki knjige.

PREDAVANJA

O zgodbah za kulisami

Kranj – V sredo, 22. decembra, se bo ob 18. uri v dvorani Stolpa Škrlovec začelo predavanje Mitja Okorna, režiserja, scenarista in producenta, ter Jana Belcla, režiserja in scenarista, ki bosta zbrane popeljala v zgodbe za kulisami gledalcem nevidnega filmskega sveta.

KONCERTI

Koncert zbora Musica viva

Kranj, Radovljica – Mešani pevski zbor Musica viva Kranj Primskovo vabi na slavnostni koncert ob 75-letnici delovanja. Ob spremljavi godalnega kvarteta, harfe in klavirja bodo zbrane popeljali po državah, kjer je zbor nastopal v svoji bogati zgodovini. Vabijo, da se jim pridružite na glasbenem potovanju danes, v petek, 17. decembra, ob 19.30 v Domu krajanov Primskovo ali na ponovitvi koncerta v nedeljo, 19. decembra, ob 19. uri v Baročni dvorani v Radovljici.

RAZSTAVE

Fotografije Mete Jerala

Šenčur – Občina Šenčur vabi na ogled fotografske razstave Mete Jerala z naslovom Back to the 60's. Kubanski klasični avtomobili. Odprtje razstave bo v torek, 21. decembra, ob

ZAHVALA

V 97. letu je življenjsko pot sklenila

MIJA ARTAČ

Prisrčna hvala osebju Doma dr. Janka Benedika za prijazno skrb in pomoč. Zadnja štiri leta je bil to njen dom. Iskrena hvala tudi sosedom iz Predoselj, kjer je preživela glavino življenja.

Vojko z družino

OSMRTNICA

Z žalostjo in bolečino v srcu sporočamo, da je svojo življenjsko pot v 92. letu starosti sklenil nas dragi oče in dedek

FRANCI KOŠNJEK

iz Kranja, Krožna ulica 1

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 17. 12. 2021, ob 15. uri na Pokopališču v Kranju. Žara bo na dan pogreba od 12. ure dalje v tamkajšnji poslovilni vežici. Maša zadušnica bo po pogrebni slovesnosti v Župniji sv. Modesta Kranj – Zlato polje.

Žalujoča hči Irena in sin Zvone z družinama

ZAHVALA

V 88. letu starosti je za vedno zaspala

VERA MUBI

roj. Nunar, iz Predoselj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem za izrečena sožalja, cvetje, sveče in darove za svete maše. Hvala gospodu župniku Janezu Jenku, PGD Predoslje, Ani Vodnik za čustven govor, gostilni Krištof, pogrebni službi Navček, pevcem, pritrkovalcem in vsem, ki ste se poslovili od nje in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: sinovi Herman, Franci in Jernej z družinami ter ostali sorodniki

ZAHVALA

V 84. letu je tiho odšla k Bogu naša draga mama, stara mama, prababica in sestra

MILENA KRT

roj. Kern, iz Struževega

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečena sožalja, darovane svete maše, cvetje, sveče in druge darove. Hvala pogrebni službi Komunale Kranj ter pevcem in trobentaču. Posebna zahvala g. župniku Eriku Šviglju za lepo opravljen pogrebni obred in sveto mašo. Zahvaljujemo se tudi CSS Škofja Loka za prijaznost, nego in skrb v zadnjih dneh njenega življenja. Hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

*Srce je omagalo,
od bolečin,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

V 95. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, dedek, pradedek

RUDOLF STUDEN

iz Strahinja

Hvala vsem, ki ste našega dragega očeta pospremili k večnemu počitku, darovali sveče ter nam izrekli sožalje. Hvala Domu starostnikov Naklo, g. župniku Janezu Zupancu, pevcem kvarteta Ultima, sosedom za denarno pomoč ter pogrebni službi Navček. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

*Težko je slovo od tebe
misleč, da nič več te ni,
hvala, MAMI, za vse dobro
in za skupne lepe dni.*

V 80. letu starosti se je poslovila draga žena, mama, babica, prababica, sestra in teta

PAVLA VRTAČNIK

iz Vogelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, sveče ter besede tolažbe. Posebna zahvala dr. Vipotnik Zupanc za dolgoletno zdravljenje, patru Andreju Piršu za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem kvarteta Ultima ter pogrebni službi Navček.

Vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, še enkrat iskrena hvala. Ohranite jo v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

V 90. letu starosti se je poslovila draga žena, mati, babica, sestra in teta

ANTONIJA TOPLAK

roj. Žvan, 1932–2021

Ob izgubi naše mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, stanovalcem sosedom, posebej pa dr. Alenki Bizjak, patronažni sestri ge. Mojci Gorjup, osebju reševalne službe in pogrebni službi Kranj. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.

Mož, hči in sin

ZAHVALA

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.
(S. Gregorčič)*

V 91. letu starosti se je za vedno poslovila naša draga mama, tašča, stara mama, prababica, teta, svakinja in sestrična

IVANKA ROPRET

Katerjačnekova mama iz Velesovega

Draga mama, hvala ti za vse trenutke sreče, ki smo jih doživljali ob tebi. Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh žalostnih dneh stali ob strani. Hvala za ustna sožalja, za žalne sveče in svete maše. Zahvaljujemo se gospodu župniku Slavku Kalanu za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala govorniku Mirku Poličarju za tako ganljiv govor, prežet od njenega življenja. Zahvaljujemo se patronažni sestri Andreji Požar za obiske na domu. Najlepša hvala dr. Blažu Makovcu za obiske na domu. Hvala sosedi Ivanki Novak za vso pomoč. Zahvaljujemo se podjetju Pogrebnik iz Dvorij za lepo izvedeno in organizirano zadnje slovo. Hvala pevcem, nosačem in trobentaču za izvedeno Tišino. Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala. Dragi mama, počivaj v miru.

Žalujoči hčerki Dragica in Ivka z družinama

ZAHVALA

*Si kot sonce življenja sijal,
za svoje najdražje
vso ljubezen razdal.
Hvala ti!*

V 88. letu starosti se je poslovil dragi mož, ata, stari ata, praded, brat, stric in tast

VINKO KOKALJ

iz Zg. Bitenj

Iskreno se zahvaljujemo našim in Uroševim sosedom, sorodnikom, prijateljem, sodelavcem podjetja IskraTel, kolektivu Mizarstva Hafner, DU Žabnica in praporščaku, za izrečeno sožalje, sveče, svete maše in denarno pomoč. Hvala gospodu župniku Bojanu Likarju za lep pogrebni obred in sveto mašo ter gospodu Janezu Trilerju za čutno in zelo ganljivo glasbo in petje.

Vsi njegovi

Tisoč slovenskih cvetov za bazilike v Vatikanu

Božične zvezde iz Slovenije, večinoma rdeče, bodo na pot krenile v ponedeljek, v torek pa bodo z njimi že začeli krasiti štiri papeževe bazilike v Vatikanu.

JOŽE KOŠNJEK

Ljubljana – Pred veliko nočjo leta 2011, torej pred desetimi leti, je strokovnjak za hortikulturo Peter Ribič predlagal mojstrici floristike in sodelavki v Biotehniškem centru Naklo dr. Sabini Šegula obisk Vatikanu, kjer so krasili Baziliko svetega Petra. Obisk je bil nepričakovano uspešen, saj sta slovenska strokovnjaka začela odkrivati skrivnosti krašenja najbolj znane krščanske bazilike na svetu, spoznavala nove sodelavce in začela z njimi sodelovati ter z leti postajala vodilna pri velikonočnih in božičnih okrasitvah Petrove cerkve. Na oltarjih bazilike sta Sabina in Peter dokazovala, da sta mojstra svojega poklica, da cvetje iz njune roke lahko veliko pove in prinaša vsakomur pozitivno energijo in tudi to, da Slovenija v cvetličarstvu ne zaostaja. Tudi zaradi njihovih cvetličnih kombinacij, ki v florističnem in hortikulturnem svetu niso ostale neopažene, je postajala naša država bolj prepoznavna. Oba delava to prostovoljno in za pota v Vatikan porabljava tudi svoj dopust. Očitno nisva storila nič narobe, zato se nama že

Sabina Šegula in Peter Ribič s primerom okrasitve oltarjev v štirih vatikanskih bazilikah

leto za letom odpirajo vatikanska vrata, pravita.

Tudi letošnji božič v Vatikanu ne bo minil brez dr. Sabine Šegula in Petra Ribiča. V dosedanjih devetih letih sta krasila le oltarje v Petrovi baziliki, letos pa je njuna skrb okrasitev oltarjev štirih papeških bazilik v Vatikanu: Bazilike svetega Petra, Bazilike svetega Janeza v Lateranu, Bazilike Marije Snežne in Bazilike

apostola Pavla. Načrt okrasitve, ki sta ga poslala v Vatikan, so odgovorni potrdili. Tak je namreč vatikanski običaj. Za lanski božič je Petrovo cerkev krasilo štiri stotine belih božičnih zvezd, letos pa jih bo v štirih bazilikah več kot 1200, med njimi bo velika večina rdečih, vzgojenih v Vrtnem centru Kurbus. Le v Baziliki Marije Snežne, ki je tudi zaradi Marije Pomagaj na Brezjah blizu Slovencem, bodo rdečim dodani beli in rožnati cvetovi. Ker je v bazilikah, še posebej v Petrovi, veliko zlata, bo cvetlični kombinaciji dodana v Italiji nasploh priljubljena zlata barva.

Dr. Sabina Šegula in Peter Ribič sta letošnjo okrasitev predstavila v sredo

v Galeriji Družina v Ljubljani. Povedala sta, da bo letošnja okrasitev zaradi epidemioloških ovir skromnejša. Oba bosta v torek dopoldne, ko bo pošiljka s cvetjem v Vatikanu, poskrbela za razporeditev cvetja po bazilikah, nato pa bosta predvsem nadzirala krasitev. Žal letos ne bodo okrašeni Berninijevi stebri v Petrovi baziliki. Računajo, da bodo prihodnje leto.

Letošnjo okrasitev prvič podpira ministrstvo za zunanje zadeve oziroma slovensko veleposlaništvo pri Svetem sedežu, saj je del promocije slovenskega znanja in izdelkov. Vatikanska okraševalca sta povedala, da sta že zaznala povpraševanja po izdelkih slovenskih cvetličarjev.

V Šenčurju se bohota večmetrski sneženi mož

MAŠA LIKOSAR

Šenčur – Aleš Ažman, poročen na domačijo Podlipnik v Šenčurju, je v četrtek pretekli teden, na dan, ko je po nižinah zapadla večja količina snega, izdelal 4,5 metra visokega sneženega moža. Zanj je porabil slabih dvanajst ur in pet kubičnih metrov snega, ki ga je na vrt ob hiši navozil s celega dvorišča. Pri ustvarjanju snežaka pa si je pomagal le z lopato in lestvijo.

»Zadnjega snežaka sem izdelal pred 35 leti, ko sem bil še otrok. Tedaj smo izdelovali klasične, s tremi sneženimi kroglami, zapadlo je

tudi več snega, otroci smo se družili in uživali v zimskih radostih. Danes tega praktično ni več, tudi snega ne, če pa že zapade, zelo hitro skopni.« je povedal Ažman, ki je snežaka velikana opremil z lesenim nosom oziroma korenjem, gumbi in širokim nasmehom. Nadel mu je »božičkovo« kapo in šal ter ga okrasil z modrimi lučmi. »Snežak je danes že prava redkost, zlasti tako velik. Zato naš pritegne kar nekaj pozornosti, mimoidoči si ga ogledujejo in fotografirajo. Glede na to, da stoji v senčni legi, pa se njegove družbe nadejamo vse do konca mrzle zime,« je še povedal.

Aleš Ažman s sinom Alexom in hčerkama Mašo in Nino ob snežaku velikanu / Foto: Primož Pičulin

Tekaške proge tudi na Šobcu

Lesce – Po zadnjem obilnem sneženju so proge za tek na smučeh – prvič, odkar obstaja kampa – uredili tudi na Šobcu. »Tako ko so decembra po mnogih letih zapadle večje količine snega, smo le uresničili idejo, da bi obiskovalcem tudi pozimi lahko ponudili možnost aktivne rekreacije,« so zadovoljni v Turističnem društvu Lesce, ki je lastnik kampa. Že prejšnji konec tedna so tako znotraj kampa »potegnili« tekaške proge za drsalno tehniko v skupni dolžini dveh kilometrov. Na Legatovi plani, z izhodiščem na parkirišču Kampa Šobec, pa je urejenih še kilometer poti za klasično tehniko. Tekalci, ki so novi teren že preizkusili, so zelo zadovoljni, ugotavljajo v Lescah. V Turističnem društvu Lesce so se za ta korak odločili predvsem zato, da bi domačinom ponudili dodatno možnost rekreacije. Vsi obiskovalci, tudi če ne tečejo na smučeh, pa se lahko ogrejejo in okrepejo v Restavraciji Šobec, ki je odprta vse leto, še poudarjajo. Ledeno skorjo je dobil tudi Šobčev bajer. Če bodo temperature dlje časa ostale dovolj nizke, bo led kmalu dovolj debel tudi za drsanje.

Na Šobcu so uredili tekaške proge, domačine in obiskovalce pa vabijo, da preizkusijo nove terene za tek na smučeh.

vremenska napoved

Danes, jutri in v nedeljo bo delno jasno. Zjutraj in dopoldne bo po nekaterih nižinah megla.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-3/3 °C

SOBOTA

-3/3 °C

NEDELJA

-3/6 °C

